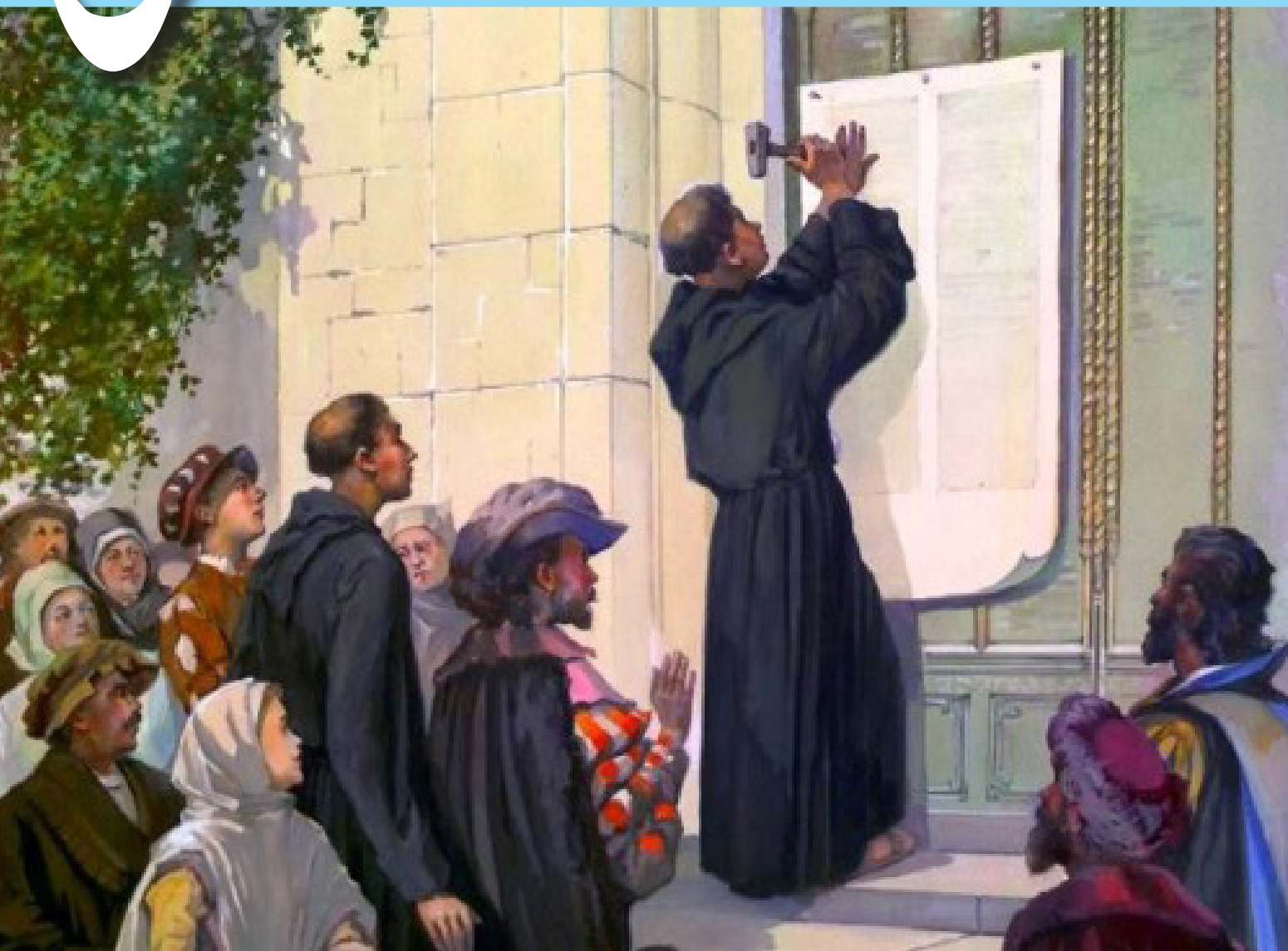

Forradalom

A világot megváltoztató reformáció

Ifjúsági imahét

2017. március 18–25.

Tartalomjegyzék

A Youth Ministry Accent®
a Hetednap Adventista Egyház
Generálkonferenciája Ifjúsági
Szolgálatok Osztályának kiadványa*

Minden jog fenntartva.
Copyright © 2017, by the General
Conference of Seventh-day Adventist
Youth Ministries Department.

Az eredeti, angol nyelvű anyag
ingyenesen letölthető
a weboldalunkról,
www.gcyouthministries.org.

Gyülekezetek, ifjúsági csoportok,
más keresztény oktatási tevékenységek
helyi használatára a Youth Ministry
Accent® imaheti kiadásának
fénymásolata engedélyezett.
Különleges engedély nem szükséges.
Az eredeti imaheti anyagot a kiadó
írásos engedélye nélkül más formában
tilos megjeleníteni!

Készítették:

Szerző: Johannes Hartlapp
Szerkesztő: Gilbert Cangy
Szerkesztőhelyettes: Pako Mokgwane
Projektkoordinátor: Maria Manderson
Szerkesztői változat: Maria Manderson
Nyomdakész változat: Sophia Boswell
Németről angolra fordította: Brent Blum
Tördelőszerkesztő: Maria Manderson

Lektorálta: Biblical Research Institute

Minden jog fenntartva.

<i>A szerkesztő előszava</i>	4
<i>Először ezt olvasd el!</i>	6
<i>Vedd komolyan!</i>	7
<i>Hogy használjuk ezt az anyagot kisebb vagy nagyobb csoportokban?</i>	9
<i>Bevezetés</i>	10
1. nap <i>Isten Szavának fontossága (A Sola Scriptura-elv)</i>	13
2. nap <i>Egyedül kegyelemből (A Sola Gratia-elv)</i>	17
3. nap <i>Krisztus, az életünk középpontja (A Sola Christus-elv)</i>	23
4. nap <i>Az egyház, a hívők közösségének papsága</i>	29
5. nap <i>Az úrvacsora közösséget hoz létre</i>	35
6. nap <i>Bűnöm és bűnös voltom megvallása (A Sola Fide-elv)</i>	41
7. nap <i>Keresztség – új szövetség Jézussal</i>	47
8. nap <i>Krisztus visszatér, hogy üdvözítsen és megítéljen</i>	53

Forradalom

A világot megváltoztató reformáció

Fordította:

Czinkota Judit Orsolya

A BIBLIAI IDÉZETEKNEÉL:

az *Újjonnan Revideált Károli-fordítást* (ÚRK)
(az 1975. évi új fordítású Biblia javított kiadása, 1990.
Kálvin János Kiadó, Budapest, 2007.),

valamint

a *Károli-fordítást* (Károli) használtuk.
Magyar Bibliatársulat, Budapest, 2001.

IFJÚSÁGI IMAHÉT

2017. március 18–25.

Pako Mokgwane

A SZERKESZTŐ ELŐSZAVA

Pako Mokgwane a Generálkonferencia Ifjúsági Szolgálatok Osztályának társigazgatója, és ezen belül a fiatal felnőttek szolgálata tartozik hozzá.

„Ugyanígy segít a Lélek is a mi erőtlenségünkön. Mert amiért imádkoznunk kell, nem tudjuk úgy kérni, ahogyan kell, de maga a Lélek esedezik értünk kimondhatatlan fohászkodásokkal. Aki pedig a szíveket vizsgálja, tudja, mi a Lélek szándéka, mert Isten szerint jár közben a szentekért. Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket örök elhatározása szerint elhívott” (Róm 8:26–28, ÚRK).

Az imádságnak nem az a lényege, hogy Isten meggondolja magát, vagy hogy te megkapd, amit szeretnél. Amit szeretnél, nem feltétlenül az, amire szükséged is van. De mivel mi nem tudjuk, hogy imádkozunk, vagy hogy fejezzük ki magunkat, majd a Szentlélek teszi alkalmassá az imánkat (Róm 8:26).

Az ima ne csak mormolás és szavak halmaza legyen; értsük is, amit mondunk, és legyen konkrét célunk vele! Emlékezz rá, hogy egy szerető szívű Apukával beszélsz, aki a számodra legjobbat kívánja adni neked. Szeretetének megismerése által már nyíltan beszélgethetünk vele. Éppen ezért, amikor négy szemközt imádkozol, nem számít a hossza, hisz éppen egy személyes randevún vagy az Atyával, aki nagyon szeret és megért téged. Ez a kommunikációs csatorna egy szerető Apa és a gyermekei között.

Tehát hogy is működik ez a kommunikáció?

Először is válassz egy időpontot, amikor egyedül lehetsz Istennel. Jézus is így tett! És Ő a mi példaképünk ebben. Az imádkozás ne csupán egy-egy alkalom legyen, hanem az életstílusod. De ne is úgy csináld, hogy *„na, akkor mellesleg még imádkozzunk is...”*, hanem illeszd be a napirendedbe! Kezdd a napot az Úrral, és este is Istennel fejezd be, és eközben szenteld oda magad buzgó imában! Folyamatosan imádkozz! Nem muszáj kimondani az imát, akár le is írhatod. Bizonyos népcsoportok például sokkal jobban kifejezik magukat írásban. Ha te is inkább az írást kedveled jobban, akkor vezess imanaplót, amiben könnyedén nyomon tudod követni a megválaszolt imákat, és ha olykor el is kedvetlenednél, bátoríthat és emlékeztethet, hogy az Úr már eddig is hogyan válaszolta meg az imádságaidat.

Minden bűnösnek kegyelemre van szüksége. A kegyelmi találkozás mindig Isten és egy bizonyos egyén között jön létre, és nem ember ember között, máskéülönben ez már nem volna kegyelem. A kegyelem az Úrtól érkezik! A kegyelem megőrzi az egyén feddhetetlenségét, mivel a (bűn)vallomás ott marad a mennyei

bíróságon. Isten igazságos, és nem köti semmilyen személyes napirend vagy egyéb szövevényes gátló tényező. A kegyelmet, a szeretet hangsúlyozza ki. Csak a Mindenható képes erre. Egyetlen ember sem képes megadni a megmentő kegyelmet. Tehát ha megbocsátásért könyörögsz, hidd, hogy ez azonnali és valóságos. Egyetlen egyházi személy pozíciója sem képes biztosítani még egy picike kis kegyelmet sem. Nekünk Főpapunk van a mennyei szentélyben!

Tehát barátaim, a jó hír, hogy bárhol és bármikor hozzáférhetünk a kegyelemhez! Nincs semmi ezen a földön, ami túl nagy vagy túl bűnös lenne ahhoz, hogy Isten kegyelme ne tudna elbírnivaló vele. Igen, az Úr arra vár, hogy meggyógyítson és megbocsásson neked, de ennek érdekében keresned kell Őt imában! Ahogy a régi izraelitákkal közölte, nekünk is ezt ígéri ma: *„Ha megalázza magát népem, amelyet rólam neveztek el, ha imádkoznak, keresnek engem és megtérnek gonosz utaikról, én is meghallgatom a mennyből, megbocsátom vétküket, és meggyógyítom országukat. Bizony, a szemem nyitva lesz, és a fülemmel figyelni fogok az imádságra ezen a helyen!”* (2Krón 7:14–15, ÚRK).

Tölts időt imában, és meg fog változtatni téged és a többieket is a környezetemben. Minél többet imádkozol, annál kevésbé leszel nyugtalan. Imádkozz! Isten mindig megmutatja magát.

ELŐSZÖR EZT OLVASD EL!

Kezdj el már most tervezni! Tudjuk, hogy gyakran lecserélik a vezetőséget az év végén, de kérlek, ha már nem is leszel a következő évben adventista ifivezető, ne hagyd, hogy megállítsanak ennek a különleges hétnek a szervezésében! Kezdd el a tervezést, haladj a céljaiddal, fogd össze a csapatodat, és bizonyosodj meg róla, hogy a lelkész is a csapat tagja!

A Globális Ifinap információi. Ismerkedj meg a Globális Ifinap projekttel! Ez a nap indítja majd el az ifjúsági imahetet. Látogass el a weboldalunkra (www.gcyouthministries.org), vagy lépj kapcsolatba a helyi ifjúságvezetővel, hogy kitaláljátok, miként csatlakozhattok be a programba!

Keress meg az imaharcosaidat! Verbuválj egy csapat felnőttet, akik rendszeresen fognak imádkozni érted és a szolgálatodért! Bizonyosodj meg arról, hogy megoszthatod bizalmasan a csapattal mind a személyes, mind a szolgálatodat érintő imakéréseket.

Válassz mottóéneket! Vond be ebbe az ifikórust! Ha a gyülekezetednek még nincs ifjúsági kórusa, ez a tökéletes alkalom, hogy szervezz egyet. Válogasd ki a kedvenc énekeidet, amik passzolnak az adott esti témához, vagy kereshetsz egyetlen egyet is egész hétre.

Kezdj el imanaplót írni! Semmi sem hat olyan nagyszerűen a személyes lelki növekedésedre, mint az imában töltött idő. Az ificsoportod akként fog növekedni, ahogy te is növekszel. Az imanapló segítségével új és izgalmas módon találkozhatasz Istennel. Így nyomon követheted az utadat a Mindenhatóval, ahogy visszatekintesz, és számba veszed a megválaszolt imákat, és látod, hogyan vezetett lépésről lépésre, napról napra. Új, friss ötletek jutnak majd eszedbe, ahogy a jelenlétében időzöl, és lejegyzed az imáidat. A neten is találsz ötleteket arra, hogyan kezdj el és hogy vezess imanaplót. Csak írd be a Google-be, hogy „imanapló elkezdése” (vagy angolul is rákereshetsz: „starting a prayer journal”).

Alakíts kontrollcsoportot! A gyülekezeted létszámától függően 4–8 tagú legyen ez a csapat, akik mind a nyolc istentiszteletet végigcsinálják veled. A csapatodba csakis érdeklődő és elkötelezett fiatal felnőtteket és ifjúságvezetőket válassz be (a cserkészek és a szombatiskolai tanítók közül, valamint a lelkészt vagy lelkészeket stb.); ez nagyon fontos, mert ez adja majd meg az egész csoport jellegét. Beszélj meg velük, hogy legalább három héten át találkozzatok, hetente minimum négy lecke átbeszélésére, egy ráadás héten pedig minden egyéb felvetődő kérdés tisztázására. Legyél biztos abban, hogy kitűzted a célt és az irányt magad előtt, amerre haladni akarsz, lehetőleg még az első találkozón, valamint válaszd ki azt a fiatalt, aki beszélni fog egy-egy alkalmon!

Építsd be a Globális Ifinapot az imaheti terveid közé! Ideális esetben a Globális Ifinapon megtanítjuk az ifjúságot, hogy a felkínált lehetőséggel élve hogyan adják át magukat áldozatkészen a gyülekezetben és a közösségben. De ha nálatok kis létszámú az ifjúság, és nincsenek anyagi forrásaitok egy közösségi alapú globális ifinap megszervezésére, azzal is felhasználhatjátok a lehetőséget a felekezeti közti akadályok ledöntésére ebben a régióban, hogy más ificsoportokkal társultok a terület többi gyülekezetéből, és megosztjátok egymással az anyagiakat és az ötleteket.

Maria Manderson

VEDD KOMOLYAN!

Nem vagyok biztos benne, hogy hol, mikor vagy miért is kezdődött, már azt se tudom, hogyan. Egyszer csak itt termett. Csak azt tudom, hogy a mobiljátékok villámgyorsan kedvenc „gyógyszereim-mé” váltak, mert minden egyes problémámat „megoldották”. De komolyan! Nem számít, milyen vacak napom van, ha lehetőségem nyílik kicsit is játszani a játékkal (ez a Words with friends), mindegy, hogy nyerek vagy vesztek... de én máris jól érzem magam! Ilyenkor már nem aggódom többé, bármilyen problémám is volt pillanatnyilag, és még csak nem is érzem feltétlenül szükségét annak, hogy mások körülvegyenek... Ha csak egyszer is játszhatnék a „barátaimmal”, minden rendbe jönne. Ez egy online játék, amivel két személy játszik egy időben. A cél pedig minél több lehetséges szó kirakása (nem pénzben játszottunk, és nem is szerencsejáték volt).

Ne hibáztass... én nem vagyok antiszociális, akinek semmilyen igénye nincs barátságokra. Hisz igenis nagyon igénylem az emberi kapcsolatokat! Három fiút neveltem fel, így hozzászoktam, hogy egész nap előbb gyerekek, majd később tinik vannak mindenütt a házamban. Csodálatos volt! Majd hirtelen egyedül maradtam. Én, aki rutinszerűen éltem, több mint 20 éven át gondoskodtam a családról, hirtelen egyedül maradtam. Ez a fajta magány nagyon fájdalmas lehet és összezavaró. Minél nagyobb az igény, annál nagyobb a csalódás és a sebek kockázata. Miután felfogtam, hogy az élet fájdalmas is lehet, mintha mennyei sugallatként érkezett volna, amikor rábukkantam a telefonos játékokra. Éjjeli és hétfégi közeli barátaimná váltak.

Függő vagyok.

De keresztény is.

Nem lenne szabad magányosnak éreznem magam. Mindig beszélhetek erről Istennel. A gyerekeink nem maradnak velünk örökké, hisz arra kell tanítanunk őket, hogyan váljanak a közösség független és együttműködő tagjaivá. Szükséges, hogy elmenjenek. De hogy jön ez ide? Egy mobiljáték, két- vagy akár többórányi éjszakai játék random személyekkel, akikkel valószínűleg soha nem fogsz találkozni: ez biztonságos érzés. Nincs fájdalom, sem visszautasítás vagy a csalódás kockázata. Semmi nincs. Itt abszolút semmit nem kockáztatasz.

Miután az imahét projektjén dolgoztam, elgondolkodtam a reformáció teljes kérdéskörén. Nagy változást hozott, és úgy döntöttem, én is ezt fogom tenni. Megtanultam alávetni magam Krisztusnak, mert muszáj megváltoztatnom a gondolkodásmodomat. Óvatosnak kell lennem, mert szavakkal játszani egy mobiltelefonon nagyon is ártatlan. Ez nem „bűn”, még csak nem is kísértés, ez pusztán időöltésnek indult. De azért veszélyes, mert bármi, ami kiszorítja a gondolataidból Jézust, bármi, ami megkísérli átvenni a helyet,

ami egyedül az Övé, az bálvány. Rossz és helytelen – ilyen egyszerű. A visszaút sem bonyolult, csak önfegyelmre van szükség. Soha többé nem töltök ezután két vagy ennél is több órát számolatlanul éjjel vagy hétvégente játékkal, ismeretlen emberekkel, akikkel tuti soha nem ismerkedem meg. Ehelyett abba fektetek be, hogy időt és számtalan hétvégét töltsék azzal a Személlyel, akivel azt tervezem, hogy egy nap majd találkozom vele.

Ellen White azt mondja: „Az Örökkévaló együttműködik az emberivel abban a munkában, hogy felemelje és megtisztítsa a jellemet. Ha Isten átalakító ereje formálja a lelket, radikális változást fog létrehozni” (*Sign of the Times*. 1889. július 29., 9. bekezdés). Ez az én vágyam is, hogy megtisztuljon a jellemem!

Tehát itt van az új napirendem:

1. imádkozás;
2. reggelente minimum 30 percen át tanulmányozom a Bibliát (nekem szükségem van erre a szokásra, de te választhatsz más időpontot is, ami jobban működik nálad);
3. munka, iskola vagy bármilyen egyéb napi tevékenység, amit el kell látnod;
4. pihenés;
5. esténként legalább 30 percet olvasom a Szentírást (nekem szükségem van erre a szokásra, de te választhatsz más időpontot is, ami jobban működik nálad);
6. ima;
7. alvás;

Luther Márton mondta egyszer: „Épp annyira lehetséges a keresztény élete ima nélkül, mint életben maradni lélegzetvétel nélkül.”

Nagyon fontos számomra a bibliaolvasás és az imádkozás. Ez az élmény megtanított rá, hogy amikor elsőbbséget adok az imának, erősödik az Isten és a köztem lévő kapcsolat; és mivel szeretek olvasni és jegyzeteket is írni, tökéletes, hogy egyszerre imádkozhatom és tanulmányozhatom a Szentírást is. Ezáltal sokkal közelebb érzem magam az Úrhoz. Isten mindig oly módon beszél majd hozzánk, hogy az nemcsak átalakít belülről kifelé, hanem jobb rálátást is ad arra, hogy valójában kik vagyunk és merre tartunk.

HOGYAN HASZNÁLJUK

ezt az anyagot

kisebb vagy nagyobb csoportokban?

A napló helye. Ezt a könyvet azért (is) tervezték, hogy megtöltsd a gondolataiddal. Használd föl az üres helyeket benne, és jegyezd föl a reakcióidat valamire, amit az alkalmakon hallasz, valamint a kérdéseidet is minden nap végén. Ez lehet egy imakérés leírása vagy Isten dicsérete. Bátorítsd a résztvevőket, hogy ők is használják, ahogy csak akarják. Hisz ez az ő naplójuk! Magyarázd el, hogy nincsenek szabályok, csak néhány iránymutatás. Fontos, hogy az Úrra figyeljenek, és nyissák meg a szívüket válaszul a vezetésére. Vezetők, ha imádságos és várakozó szívvel időt szántok a napi olvasmányokra, Isten majd új dolgokat is megmutat nektek, és meg lesztek lepve, mi árad ki a tollatokon vagy ceruzátokon ennek a naplónak a lapjaira.

Kezdj imanaplóba! Semmi sem nagyszerűbb a személyes lelki növekedésed számára, mint időt szánni az imára. Az ificsoportod aszerint fog nőni, ahogy te is növekszel. Az imák lejegyzése segít újfajta és izgalmas módon találkozni Istennel. Képes leszel nyomon követni az utadat Istennel, ahogy visszatekintesz, és számba veszed a megválaszolt imákat, és látod, hogyan vezetett téged lépcsőről lépésre minden nap. Új, friss ötletek jutnak majd eszedbe, ahogy a jelenlétében időzöl leírva az imáidat. A neten is találsz ötleteket, hogyan kezdj el, és hogy vezess imanaplót. Csak írd be a Google-be, hogy „imanapló elkezdése” (vagy angolul is rákereshetsz: „starting a prayer journal”).

Napi kérdések. Ezt az elfoglaltságot és a napi kérdéseket-állításokat úgy szerkesztettük meg, hogy gondolkodásra késztesünk vele. Alakíts ki kis csoportokat, és vitassátok meg őket! Állj meg egy pillanatra, hogy elgondolkozhassatok, mit is akarunk valójában kérdezni. Figyelj a Szentlélekre, ahogy a Biblián keresztül tanít. Bátorítsd a résztvevőket, hogy jegyezzék le a gondolataikat a naplójukban. A napi kérdéseket mindig a témák végén találjátok meg.

A VEZETŐK OSSZÁK MEG A HALLGATÓSÁGGAL!

A következő szombaton különleges hazatérést fogunk ünnepelni. Ezen a napon a téma Jézus visszatérése lesz. Ez lehetőséget kínál a barátainak, akik elmaradtak a gyülekezeti közösségtől, hogy megtapasztalják a második visszajövetelt gyülekezeti közösségünkhöz. Kérlek, hívd el barátaidat másnap estére, a hét többi napjára és végül szombaton a hazatérők ünnepségére.

Ötletelésül a hazatérési ünnepség megtervezéséhez, kérlek, látogasd meg a weboldalunkat:

<http://www.gcyouthministries.org/MediaPublications/YouthWeekOfPrayer/tabid/100/Default.aspx>

ELSŐ NAP OLVISSÁTOK EL BEVEZETÉSÜL!

tt álllok!

A reformáció forradalom volt.

Luther Márton (1483–1546) azzal, hogy 95 tételét kiszögezte a németországi wittenbergi vártemplom kapujára, útjára indította a XVI. századi protestáns reformációt.

A biztonság kedvéért szögezzük le, hogy habár ezt a eseményt a protestáns reformáció elsődleges kezdőpontjának nevezik, már ezt megelőzően is ott volt nekünk John Wycliffe, Husz János, Thomas Linacre, prágai Jeromos és még sokan mások, akik életművüket, sőt még az életüket is az igazság ügyének szentelték, előkészítve a változás talaját, amire most Luther építkezett. Forradalmat indítottak el, ami új egyházi teológiát és filozófiát teremtett meg a keresztény egyházban – azt a teológiát, ami már nyíltan beszél Istenről.

2017-ben 500 éves évfordulóját ünnepeljük annak a pillanatnak, ami Luther Mártont és a protestáns reformációt inspirálta, és végül megváltoztatta a világot.

Néhány háttéradat

Luther napjaiban a világ a teljes felfordulás határán állt. Az ősi Kelet-Római Birodalom fővárosa, Konstantinápoly a muzulmán Ottomán Birodalom kezébe került, és 1453-ban elesett. Csupán néhány évvel korábban, 1439-ben Johannes Gutenberg médiaforradalmat indított el, a „gondolkodás globalizációját”, ami lehetővé tette egy új kommunikációs forma bevezetését, amikor bemutatta a mozgatható nyomóelemes nyomtatást Európában. Amerika felfedezése 1492-ben felülírta azt az elavult elképzelést, hogy a föld lapos. A humanisták – mint rotterdami Erasmus is – azt hangsúlyozták, hogy az ember képes önállóan gondolkodni, és az ősi világ gondolkodóihoz nyúltak vissza példaképeket keresve. Több mint 1000 évvel később a tudósok a Biblia nyelveinek, a héber és a görög tanulmányozásának ismételt feléledését tapasztalták meg, pedig már majdnem teljesen feledésbe merültek. A lőfegyverek feltalálásával megszűnt a lovagok középkori dominanciája; az új városok is gombamód szaporodásnak indultak, szerte Európában. A nyugati világ az átalakulás küszöbéhez érkezett. Bár nem minden változott meg, de az út már megnyílt a változás szele előtt.

Sokan napjainkban is hasonlóan éreznek a világgal kapcsolatban. Ma is újra alapvető változásokat tapasztalunk: az embereket nyugtalanítja a globalizáció hatása, a digitális forradalom, a terrorizmus, a háború veszélyei és a föld pusztulása, ami a környezetünkkel való törődés hiányának a következménye. És itt a kimondatlan kérdés: Van egyáltalán bármi jó, amire még számíthatunk?

Miközben a reformáció kulcsgondolatai – miszerint megtisztulásra hívta az egyházat, és azt vallotta, hogy kizárólag a Biblia, nem pedig a hagyomány a lelki tekintély egyedüli forrása – nem számítottak új elképzeléseknek, mégis Luther és a többi európai reformátor volt az, aki először használta mesterien a nyomtatás erejét, ezzel is szélesebb közönséghez juttatva el a gondolataikat. Mikor Luther barátja, Johannes Gutenberg bemutatta a nyomtatást Európában, új kommunikációs formát indított útjára. Ezzel a médiaforradalommal ugrásszerű növekedésnek indult a szórólapok és más nyomtatott anyagok sokszorosítása, ami a hitbeli üzenet illusztrálását is lehetővé tette, és hozzáférést engedett a nagyközönségnek a reformátorok elképzeléseikhez és gondolataikhoz.

Fiatalemberként Luther Márton erejét megfeszítve küzdött, hogy megbékéljen Istennel. Az a kérdés nyugtalanította, hogy hogyan nyerhetné el az Úr kegyelmét, hogyan találhatna elfogadást annál az Isten-nél, aki megkegyelmezne neki, bűnösnek, az ítélet napján. Úgy tűnt, hogy minél több jót tett, hogy örömet szerezzen a Mindenhatónak, és másoknak szolgáljon, annál inkább elkerülte a menny békéje, és még inkább tudatosultak benne hiányosságai és saját bűntudata. Felettse, Johannes von Staupitz úgy döntött, Luther-nek több tennivalóra van szüksége, ami majd kibillenti őt a túlzásba vitt gondolkodásból. Ezért elrendelte, hogy folytassa akadémiai pályafutását. Ez idő alatt történt, hogy a folyamatos bibliatanulmányozás során Luther megtalálta a választ a kérdésére: „*Mert abban Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki hitből hitbe [oly módon hoz valamit nyilvánosságra, hogy több hitet ébreszt], amint meg van írva: Az igaz ember pedig hitből fog élni*” (Róm 1:17, ÚRK).

Isten az Ő végtelen kegyelmének ajándékát adja nekünk, ha bízunk benne, még akkor is, ha nem érde-meljük meg!

Az imahét során közelebről is bepillantunk majd a Luther Márton gondolkodását alapvetően alakító problémákba, amik előrevittek a protestáns reformációt, és végül teljesen megváltoztatták a világot.

Az egyes felolvasásoknál említett reformációs oltárfestményt ezen a linken nézhetitek meg online: <http://www.medievalhistories.com/ways-cranach>

Hogy megkíséreljük jobban megérteni Luther korát és gondolkodását, tekintsük meg a híres művész és Luther egyik barátja, az idősebb Lucas Cranach festményét! 1547-ben, egy évvel Luther Márton halála után helyezték el a képet a wittenbergi vártemplomban, ahol Luther maga is mint lelkész szolgált 1514-től. Ez a műalkotás, amit még ma is megnézhetünk ezen a történelmi helyen, a protestáns reformáció legfontosabb alapelveit illusztrálja. (Kérlek, jegyezzétek meg, hogy ez a festmény több szempontból sem a mi hetednap-i adventista hitelveinket és gyakorlatunkat tükrözi, de hivatkozhatunk rá, mint a protestáns reformáció kiinduló-pontjára.)

A festményt szárnyas oltárképnek tervezték (azaz összecsucskható oltárnak), tehát az oldalsó elemeket be lehetett hajtani attól függően, milyen nap vagy hét volt, és csak bizonyos ünnepeken nyitották ki. A középkorban egy ilyen értékes oltárkép általában a predellán állt, egy drágán földíszített dobozon (vagyis az ereklyetartón), amibe a templomi szent tárgyakat vagy ereklyéket helyezték. A reformációs oltár, bár még a régi elképzelések szerint tervezték, mégis újraértelmezte és hűen ábrázolta a protestáns reformáció új hitét.

Feltehetően már Luther életében elkezdett dolgozni ezen a rendkívül jelentős festményen az idősebb Lucas és a fiatalabb Lucas Cranach. Mint a reformátor kortársainak és személyes jó barátainak még eleve-nen ott élhetett a reformáció élménye az emlékezetükben. Viszont mi most ebből a festményből próbáljuk megérteni, miként is értelmezték abban az időben a reformációt.

Isten Szavának fontossága

A Sola Scriptura-elv

Életadó szavak

Bizonyos események fenekestül felforgatják az életet. Például egy közlekedési baleset szétörheti minden álmot; egyik pillanatról a másikra az összes addigi terved értelmetlenné válik, és újra kell építened magad. Többé már semmi sem ugyanaz, és azon tűnődsz, vajon mit tartogat a jövő.

Pontosan ezt élte át a fiatal Luther is 1505 júliusában, mikor szülővárosából, Mansfeldből az erfurti egyetemre utazott. Stotternheim városához közel hatalmas vihar kapta el, és egy villám éppen mellette csapott le. A halállal történt közeli találkozástól teljesen ledermedt, és azonnal megígérte Istennek, hogy gyökeresen megváltoztatja az életét: csatlakozik egy kolostorhoz és szerzetes lesz. Itt, a kolostorban ismerkedett meg először mélyebben a Szentírással. Isten Szava, a „kedves Biblia”, ahogy később nevezte, lett hite, élete és prédikációja alapja és irányítója.

A festmény történelmi háttéré és értelmezése

Nem sokkal ezután Luther Mártont az új wittenbergi egyetemre küldték, hogy filozófiát oktasson, és ezzel párhuzamosan teológiát is tanuljon. 1512-ben meg is szerezte a teológiadoktori fokozatot Wittenbergben. Nem egy visszahúzó tudós volt, aki álló nap csak a dolgozószobájában molyolt. Az egyetemi oktatói kötelezettségén túl lelkészként is szolgált a vártemplomban. Ezáltal folyamatos kapcsolatban állt a hívek tömegével. Hívei megértették a prédikációit, és igencsak lenyűgözte őket írásmagyarázata. Ezt a jelenetet ábrázolja a reformációs oltárkép alsó része, ahol Luther éppen a szószéken áll és prédikál, a Biblia kinyitva hever előtte, bal kezével felé mutat, míg a jobbal Krisztusra, hitünk középpontjára (a festmény középpontja felé). Jézus öltözete a kereszten lobog és hullámszik a szélben, a Szentlelket szimbolizálva, aki tekintéllyel ruházza

föl az igehirdető szavait; akiről maga az Üdvözítő is beszél; és aki segítségére van a gyülekezetnek a hallottak megértésében. A kép bal oldalán feltűnik a wittenbergi egyházközség egy része. A hátsó falnál álló, hosszú szakállú, öreg férfi maga a festő, idősebb Lucas Cranach; az előtérben lévő, világos sálat viselő nő pedig Luther Márton felesége: Katharina von Bora, gyerekeiktől közrefogva. És ahogy ez egy valóságos gyülekezetben is történik, azért nem mindenki figyel oda egészen az istentiszteletre, hanem mondjuk másokat néz. Az egyik fiatalember a lányokat nézegeti, egy másik sugdos valamit a szomszédjának. Egy teljesen átlagos istentisztelet láthatunk, ahogy azt manapság is tapasztalnánk.

Ez az alsó kép az oltár talapatának (tehát a predellának) a része. Általában itt helyezte el a templom a szent ereklyéket. Azonban ezek egyre inkább elvesztették az értéküket Luther szemében. A legvégén már teljesen haszontalan kacatként tekintett rájuk. Ezek helyett inkább az evangélium valódi kincsét hangsúlyozta, ami megnyugvást és békét kínál a hívőnek; a templomajtóra kiszögeezett 95 tételében, amivel kirobbantotta a protestáns reformációt, ezt írja (a 62. pontban): „Az egyház igazi kincse Isten dicsőségének és kegyelmének legszentebb evangéliuma.” Tehát nem az ereklyék a valódi értékek, melyeket óriási összegekért lehetett csak megvásárolni, hanem az evangélium. Az az örömezenet, hogy Jézus Krisztus meghalt értünk a kereszten. Az evangélium hirdetése lett Luther életműve – úgy az egyetem teológiai doktoraként, mint a vártemplom lelkészeként, vagy barátként, apaként, de még tanúként is a birodalmi gyűlésen a választófejedelmek előtt.

Mennyit ért a Biblia Luther Mártonnak?

Az Úr Szava sem nem idejétmúlt, és nem is modern, hanem örökkévaló – szögezte le Luther. Ezért így hangzott jelmondatainak egyike: „*Verbum dei manet in aeternum*” ([azaz „Isten Szava örökké megmarad”], ezt Ézs 40:6–8-ra és az azt idéző 1Pt 1:24–25-re alapozza). Mivel Isten Szava nem változik, szemben tünékeny és mulandó világunkkal,

nincs is biztosabb alap, mint amire a körülményektől függetlenül építhetnénk az életünket. Bízhatunk benne. Még mindig ugyanakkora hatalma van, mint amikor Isten az első prófétákat írásra készítette. Ezért is helyezhetjük bele minden bizalmunkat. Az Úr Szava, a Szentírás elégséges az élethez és a halálhoz is. Pontosan ez volt annyira fontos Luther Mártonnak is, hogy híres himnusza, az *Erős vár a mi Istenünk* című ének negyedik versszakában ezt írta: „Az Ige köszálként megáll, megszágyenül, ki bántja.” Más szóval, a Biblia minden emberi tekintélyen felül áll, függetlenül attól, hogy elismerik-e vagy sem. Egy másik jól ismert egyházi énekét is ezekkel a szavakkal kezdte Luther: „*Adj erőt, Urunk, Igédde!*”

A Biblia tanulmányozása közben vált világossá Luther számára, hogy a jó hír – azaz hogy Jézus ingyen ajándékként kínálja fel nekünk az üdvösséget – megfelelően és teljes körűen megismerhető belőle. Ennélfogva semmiféle egyházi hagyománnyal nem kell kiegészíteni, sem megváltoztatni azt, amit a Szentírás már eleve érthetően tanít (ez a *Sola Scriptura*-elv).

Az ilyen egyértelmű nyilatkozatok kiváltották az egyház ellenállását. Hamarosan eretnekséggel vádolták meg a reformátort. Amikor 1521-ben beidézték, hogy jelenjen meg a wormszi birodalmi gyűlés előtt, V. Károly császár írásai visszavonását követelte tőle. Luthert készületlenül érte a támadás, ezért időt kért, hogy alaposan átgondolhassa válaszát. Másnap újra megparancsolták neki, hogy tagadja meg az írásait, amire ezekkel a szavakkal válaszolt: „*Hacsak a Szentírás bizonyágtételével vagy észérvekkel meg nem győznek (mert nem bízom sem a pápában, sem a zsinatokban, mivel köztudott, hogy gyakran tévednek és még önmaguknak is ellentmondanak), az általam idézett Szentírás elkötelezettje vagyok, lelkiismeretem pedig Isten Szavának foglya. Ezért nem tudok és nem is fogok visszavonni semmit sem, mivel nem biztonságos és nem is helyes ellenkezni a lelkiismerettel. Isten engem úgy segéljen! Amen!*” (Brecht, Martin: *Martin Luther*. I. kötet, Fortress Press, Philadelphia, 1985–1993, 460. o. – A Wikipédia cikke [A wormszi birodalmi gyűlés] idézi).

Olyannyira fontos volt neki Isten Szava, hogy bármilyen következményt készen állt elviselni a Biblia iránti elkötelezettsége miatt. Így lett ismerté Luther a Szentírás embereként. Mivel az egyház évszázadokon át megtagadta, hogy a laikus férfiak és nők hozzáférjenek a Bibliához, most óriási érdeklődés övezte a Szentírást, ami már németül is elérhetővé vált, nemcsak az egyház által használt latin nyelven, amit addig csupán néhány tudós értett meg.

Így logikusnak tűnt, hogy Luther Márton felhagyott a latin nyelvű igehirdetéssel, és helyette németül, hívei nyelvén kezdett prédikálni. De ez még nem volt elegendő. Márton szerint a népnek is a saját nyelvén kell tudni olvasnia a Bibliát. És hogy ez megvalósuljon, le kellett fordítani a Szentírást. Istenadta lehetőség kínálkozott erre, amikor Bölcs Frigyes fejedelem a worms-i birodalmi gyűlést követően Wartburg várába vitette Luther Mártont, hogy megvédje az egyház és a császár haragjától. És ott, a biztonságos kastélyban Luther nekifoghatott a bibliafordítás mérhetetlenül nagy munkájának. Az Újszövetséggel kezdte, és tudós barátai segítségével hamarosan be is fejezte. Már a következő év szeptemberében (1522-ben) kinyomtatták az úgynevezett „Szeptemberi Testamentum” első kiadását. A teljes Bibliát először 1534-ben jelentették meg német nyelven. Egészen haláláig, Luther azzal a szándékkal javíttatta folyamatosan a fordítását, hogy Isten Szava az átlagember számára is könnyen hozzáférhető és érthető legyen.

Biblia nélkül nem lehetsz keresztény

Ahogy Luther nevezte, a „kedves Biblia” annyira sokat jelentett neki, hogy még az életét is kockáztatta érte a reformátor.

És neked vajon mennyit jelent Isten Szava?
Mikor töltöttél időt utoljára a Bibliáddal?
Emlékszel még, miről is olvastál?

Vagy ez már olyan régen történt, hogy ha őszinte akarsz lenni magadhoz, akkor be kell vallanod, igazából azt sem tudod, hogy valójában hol van a Bibliád? A Szentírás tanításairól beszélgetni

teljesen mást jelent, mint kapcsolatban állni vele. Ez éppen olyan, mint egy tini, akinek már a legújabb okostelefonja van, de mégsem veszi hasznát, mert teljesen lemerült. A Biblia annál sokkal többet nyújthat nekünk, mint jó érzést, hogy lám, nekem is van egy ott a polcomon; habár ez lehet az első lépés a helyes irányba. De a Szentírás azt is jelenti, hogy olvasod és odafigyelsz rá, mert Isten szólni akar hozzád az Igén keresztül. Legyél jártas benne! Ez a Mindenható levele hozzád! Csak így válik azzá számodra, amivé lennie kell: Isten személyes Szavává.

Örökségünk

Isten Szava olyan erős, hogy még a sziklát is darabokra zúzza – szögezi le Jeremiás próféta (Jer 23:29). Mélyen belénk ivódik (Zsid 4:12). De legfőképpen megváltoztatja az életünket. Hiszed vagy sem, ha időt szánsz a Szentírás felfedezésére, meg fogsz változni! Az Atya hatalmas befolyásának légkörébe kerülsz, ami az erő forrása lesz a mindennapok során. Amikor Szavát olvassuk és tanulmányozzuk, az Úr megmutatja, hogy mit, vagy ami még ennél is fontosabb, hogy kit szükséges a legjobban megismernünk: Jézust, aki az út, az igazság és az élet. Általa megragadjuk az örök életet, és megtapasztalunk egy új, istenfélő életet. Ezért olyan fontos, hogy mindig legyen nálad egy kis Biblia! Persze a technikai fejlettségnek köszönhetően ma már az is lehetséges, hogy egy appon legyen ott a telefonodon. Ez egy fiataloknak szóló feladat: Tanuljátok meg kívülről a Szentírást!

Haladj a saját tempódban! Írd le az összes verset, amit már kívülről tudsz. Minden hónapban határozd meg azoknak a bibliaszövegeknek a számát, amit majd hűségesen meg fogsz tanulni. Nemsokára itt az idő, amikor bíróságon kell bizonytságot tennünk. Elveszik a Bibliáinkat, de biztosak lehetünk benne, hogy a Szentlélek felidézi, amit addig hűségesen tanulmányoztunk.

A fiatal Ellen White a *Tapasztalatok és látomások* című, első kis könyvében ezt jegyezte föl: „A figyelmedbe ajánlom, kedves olvasó, Isten Szavát!”

Tanácsa a Biblia olvasása közben szerzett saját tapasztalatából származott, ami hatással volt rá, és átformálta az egész életét. Ő az Írások asszonya volt, aki a Szentírással élt, szerette a Bibliát, és minden-

nap olvasta Isten Szavát, mert számára ez volt az élet igazi forrása, ahogy Luthernek is, és remélhetőleg számodra is.

ÖSSZEGRZÉSÜL

„A Szentírás – az Ó- és az Újtestamentum – Isten írott szava. Ő ihlette szent embereit, akik elmondták és leírták, amire a Szentlélek indította őket. Isten mindent közöl Igéjében az emberrel, ami megváltásához szükséges. A Szentírás Isten akaratának tévedhetetlen kinyilatkoztatása. Ez a jellem mértékadója, a tapasztalatok próbája, a hitelvek mérvadó kinyilatkoztatása és Isten történelmi cselekedeteinek megbízható forrása.”
(Zsoltárok 119:105; Példabeszédek 30:5; Ézsaiás 8:20; János 17:17; 1Thesszalónika 2:13; 2Timótheus 3:16–17; Zsidók 4:12; 2Péter 1:20–21)

(Hetednapi Adventista Egyház Generálkonferenciája: *A hetednapot ünneplő adventisták hitelvei*. Silver Spring, 2013. Magyar nyelven is elérhető: <http://adventista.hu/kik-az-adventistak/hitelveink/>)

KÖZÖSEN megbeszélendő kérdések:

(A vezetőknek: Ha túl sok a kérdés a fennmaradt időhöz képest, válaszod ki azokat, amik a leginkább hasznosak a csoportodnak!)

1. Van-e a jó cselekedeteknek bármilyen üdvözítő érdeme egy hívő számára?
2. Hogy tudod összeegyeztetni a hitet és a cselekedeteket keresztény utadon?
3. Amikor folyamatosan védened kell magad a modern világ bizonyos dolgaival szemben, éreztél már hasonlót, mint amit Luther és a többi reformátor is megtapasztalt?
4. Éreztél már úgy valaha, hogy bár a barátaiddal vagy, mégis tiltakoznod kell némely viselkedésük vagy világnézetük ellen?

SZEMÉLYESEN átgondolandó kérdések:

1. Miként képes rámutatni Isten Igéjének tanulmányozása a bűnökre az életedben?
2. Mit jelent a számodra 2Tim 3:16–17 verse? „A teljes írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.”
3. Hogy adhatnál Isten Igéjének sokkal aktívabb szerepet az életedben?

És ha ez még mindig nem volt elég, olvasd el:

Ellen White-től *A nagy küzdelem* című könyv 7. fejezetét!

Egyedül kegyelemből

A Sola Gratia-elv

Egy teljesen ingyenes ajándék!

Mit gondoltok, milyen lehet Isten? Persze senki sem látta még Őt, de mégis van némi elképzelésünk arról, hogy nézhet ki. Aszerint alakítgatjuk a kinézetét, amiket már ismerünk: emlékek alapján rajzoljuk meg kisgyerekkorunkból és az életutunk további szakaszáról is.

Néhányunknak Isten egy csodálatos apához hasonlít, aki kedvességgel telve néz ránk, és mindig válaszol a kérdéseinkre és a problémáinkra. Soha nem elfoglalt, és nem kell megvesztegetned, hogy rávedd, segítsen. Mások úgy képzelik el külsőleg, mint Gandalfot, tudjátok, egy barátságos, idős, ősz hajú nagypapaként, hosszú szakállal és kedves tekintettel, aki persze nem veszi észre a hibáinkat, és könnyen becsapható. Megint mások szerint Isten egy szigorú felügyelő és bíró, aki ha valamit elkövettél, azonnal bizonyos következményekkel és büntetéssel fenyeget; és aki sosem elégedett, bármilyen keményen is próbálkozol. A középkori emberek többsége pontosan ilyennek képzelte Istent. Úgy tekintettek rá, mint egy keményszívű bíróra, aki többet vár el tőlünk, emberektől, mint amivel mi valaha is képesek leszünk boldogulni, vagy annak eleget tenni. Luther Márton is így nőtt fel, benne is ilyen kép élt Istenről.

A festmény történelmi háttere és értelmezése

Luther úgy hitte, hogy halála után majd el kell szenvednie a büntetést a purgatóriumban, minden addig elkövetett bűnéért. A Wikipédia szerint a keresztény teológiában – de különösen a katolikus teológiában – a purgatórium egy köztes állomás a fizikai halál után, ami a mennyországra való „megtisztulás elrendelt helye, ahol a bűnösök eljutnak a szükséges szentségre, hogy beléphessenek a menny örömébe.” De csak azok lehetnek a purgatóriumban, akik a kegyelem állapotában haltak meg, viszont még nem szenvedték el bűneik időleges büntetését, ennél fogva a purgatóriumban lévők nem maradnak örökké abban az állapotban, és nem is kerülnek onnan a pokolba.

1505-ben, amikor Luther szerzetessé lett az Ágoston-rendiek erfurti kolostorában, bűnös lelkiismeretének érzékenysége a korábbiaknál is jobban felerősödött. Most még több ideje volt áhítatra és imádkozásra, így folyton-folyvást csak a bűneire fókuszált, ettől azok még nagyobb súllyal nehezedtek rá. Persze nem az olyan súlyos bűnök miatt aggódott, mint a gyilkosság vagy a tömegmészárlás, ezek nem jelentettek kísértést számára. Különösen a gondolatait volt képtelen szigorú felügyelet alatt tartani. Aggódott például amiatt, hogy esetleg álmában is vétkezik. Ez ellen persze nem tehetett semmit. Minél több időt töltött Istennel, annál inkább egy kegyetlen bírónak látta Őt, akit jobb, ha elkerül. Egyre jobban kínozták bizonyos kérdések, mint például: „Hogyan válhatnék Isten szemében elfogadhatóvá? Hogyan nevezheti a Biblia Őt könyörülő Istennek, ha olyat követel tőlünk, amit egyszerűen képtelenek vagyunk teljesíteni? Minden erőmmel próbálkozom, de egyszerűen képtelen vagyok megtartani a parancsolatokat. Ezért a mennyi törvénye továbbra is elítél engem – újra meg újra. Nem, nem, az Úr egyáltalán nem szeret minket, embereket, hanem inkább egy nagyon is kegyetlen játékot játszik velünk. Ő nem a szeretet Istene” (Brecht, Martin: *Martin Luther*. I. kötet, Fortress Press, Philadelphia, 1985–1993, 460. o. – A Wikipédia cikke [A wormsi birodalmi gyűlés] idézi.)

Luther ezután még keményebben próbálkozott. Még többet böjtölt, még kevesebbet evett, és majdnem egész éjszakákat töltött el imádsággal. De még ez sem segített, mert nem tudott büntetlenül élni. Egyre csak bűnösebbnek és bűnösebbnek érezte magát, és képtelen volt Isten törvényét betölteni. Végül már meg is utálta az Urat. Johannes von Staupitz, a kolostorbéli lelki vezetője észrevette, miként küszködik Luther ezekkel a gondolatokkal. De mivel segíthetne rajta? Először is rávilágított, hogy amiket ő bűnnek nevez, azok közül néhány bizony csak „Mumpitz” [„sületlen beszéd”], vagyis ostobaság, amire nem kellene időt pazarolnia az aggodalmaskodásával. Viszont a legfontosabb, hogy azt tanácsolta:

„Márton testvér, Jézusra nézz és ne csak az úgynevezett bűneidre!”

Luther megfogadta vezetője útmutatását, és egy nap, miközben az Igét tanulmányozta, Isten elvezette az igazság megértésére, ami végül megváltoztatta a világot. Nem tudjuk, pontosan melyik napon vagy évben történt az isteni sugallat, de Luther a halála előtti évben írt arról a pillanatról, ami meghatározta a protestáns reformáció útját. Följegyezte, hogy már majdnem teljesen elvesztette a hitét Istenben, mire... „Végre-valahára Isten kegyelméből éjjel-nappal medítálva a figyelmem a következő szavak szövegekörnyezetére irányult, nevezetesen: »**Mert abban Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki hitből hitbe, amint meg van írva: Az igaz ember pedig hitből fog élni**« (Róm 1:17, ÚRK). És akkor végre kezdtem rájönni, hogy az az Isten igazsága, ami által az igaz ember él: ez az Úr ajándéka, vagyis a hit. És ez azt jelenti, hogy a Mindenható a maga igazságát nyilatkoztatja ki az evangélium által, vagyis a passzív igazságosságát, amivel a könyörülő Isten hit által ítél meg minket, ahogy meg van írva: »**Az igaz ember pedig hitből fog élni.**« Én itt úgy éreztem, teljes egészében újjászülettem, és a nyitott kapukon át beléptem a Paradicsomba! Most egy abszolút más arcát mutatta meg nekem a teljes Írás! Erre gondolatban gyorsan végigpörgettem a Szentírást. Találtam is hasonlóan megfogalmazott gondolatokat, hogy az az Isten munkája, amit értünk tesz, az Úr hatalma, amivel megerősít minket, Isten bölcsessége, amivel bölcsé tesz, ez mind Isten ereje, Isten üdvössége, Isten dicsősége” (Luther munkái. 34. kötet, 337. o.).

Luther tehát ráébredt, hogy Isten ingyen ajándékként adja nekünk az Ő igazságát. Így tehát egyedül Ő menthet meg. Amilyen határozottan elítéli a bűnt, éppen olyan mérhetetlenül szeret minket, és Fiát, Jézus Krisztust adta, hogy meghaljon értünk a kereszten. Azoknak, akik Jézusra tekintenek, többé nincs miért félniük Istentől, és ahogy Luther is mondta, már ma ott van a zsebünkben a Paradicsom kapujának a kulcsa.

A wittenbergi reformációs oltár predelláján Luther Márton látható prédikáció közben a gyülekezeti hívek előtt. Bal kezével a Bibliára mutat, ami számos prédikációjának alapja és kiindulópontja volt 1514-től kezdve egészen 1546-ban bekövetkezett haláláig. Jobb kezével a bűneinkért keresztre szegezett Jézusra mutat. Luther nem tudta és nem is akarta elfelejteni, hogy kinek kell minden egyes prédikációja központjában állnia. Nem a mi gondolatainknak, elképzeléseinknek és metaforáinknak, hanem magának Jézus Krisztusnak. Ő a hitünk alapja, Az evangéliumhirdetés alapja. Ha képzett és gyakorlott igehirdetők vagyunk, akkor olykor hajlamosak vagyunk önmagunkat reflektorfénybe állítani. Ilyenkor újra meg újra idézzük fel, hogy mindenünk, amink csak van, és amik vagyunk, az a menny ajándéka. Csak akkor leszünk képesek valóban megérteni Isten Szavát, ha ténylegesen felfogjuk, amit Jézus is tanított: a teljes Írás róla tesz bizonyoságot (Jn 5:39).

A hit általi megigazulás kiemelt jelentősége Luther Márton számára

A középkori egyházban minden akörül forgott, hogy mi, emberi lények, vajon elnyerhetjük-e Isten jóindulatát, valamint az Isten előtt kedves jó cselekedetek körül, amelyek lerövidítik a purgatóriumban eltöltendő időt. Majdnem úgy tekintettek az Istennel való kapcsolatra, mint egy bankszámlára: a bűn kárhozzát, és az ember adósságát növelve egyre mélyebbre taszít, ami azzal jár, hogy a halál után több időt kell majd a purgatóriumban töltened, hogy megtisztulhass a bűneidről. De a jó cselekedetek segíthetnek egyensúlyba hozni a mérleget. Azonban egyikünk sem lehet igazán biztos abban, hogy eleget nyomnak-e majd a latban a jó cselekedeteink Isten szemében a végítéletnél. Emiatt értékelődtek fel annyira a jó cselekedetek. Alapvető kérdéssé vált bizonyítani Istennek, hogy mennyit vagyunk képesek teljesíteni. Luther később ezt a gondolkodásmódot az „*emberi dicsőség teológiájának*” nevezte (*theologia gloriae*), és saját tapasztalatából kiindulva tudta, hogy csupán hiábavaló erőlködés és halálos

kimenetelű zsákutca. Minden jó szándékú tettünk ellenére is bűnösök vagyunk. Isten kegyelme nélkül nem tehetünk eleget az Ő akaratának. De mivel Luther maga tapasztalta meg, hogyan nyert a keresztteljesen új értelmet számára – mert halálával Jézus már megfizette bűnbocsánatunk árát –, ezért a protestáns reformáció alapját képező új gondolkodásmódot a „*kereszt teológiájának*” (*theologia crucis*) nevezte el. Először el is csodálkozott, mennyire könnyűvé vált a hitélet. Megszűnt az ember lelkiismeretével vívott állandó harc, és nem retgett többé a könyörtelen Istentől. Ehelyett végtelen halálával tekintett a kereszten függő Krisztusra, mert végre megértette, hogy egyedül Isten kegyelme (*sola gratia*) menti meg őt. Még soha nem kapott ilyen hatalmas ajándékot!

Ráébredt, milyen nevetségesen és buta módon csupán saját emberi tetteire koncentrált ahelyett, hogy élvezte volna Isten ingyen ajándékát, az Ő kegyelmét! Ez olyan, mint mikor valaki autót akar vezetni, de miután ráadja a gyújtást, és egyesbe teszi a kocsit, hirtelen rátapos a fékre, mert inkább mégsem indul el. Csak maradj ott, ahol éppen vagy, és egy tapodtat se mozdulj! Pedig olyan könnyű lenne rálépni a gázra! Persze Luther korában még nem léteztek autók, de neki is ismerős volt a rajtad eluralkodó félelem és a szorongás, ami akkor kerít a hatalmába, amikor úgy tűnik, hogy egyáltalán nem haladsz előre az Istennel való kapcsolatodban – egészen mindaddig, míg végül fel nem fedezed a Szentlélek segítségével, hogy egyáltalán semmit nem kell elérned, mert már mindent megkaptál ingyen ajándékként. Vagyis, ha rábízom magam Jézusra, nem rendül meg benne a hitem.

Mit jelent számomra Jézus?

Még most is emlékszem, hogy éreztem magam, mikor először lettem szerelmes, úgy igazán! Váratlanul az egész világon minden, de tényleg minden gyönyörűnek látszott. És ez a különleges lány volt a legeslegcsodálatosabb személy az egész világon! Különösen a szeme! Mikor rám nézett, úgy éreztem,

mintha a mennyekben járnék. Sajnos a nyári tábor csak egy hétig tartott, és azután mindenkinek csomagolnia kellett, hogy hazainduljon. De ő küldött egy képet magáról, amit onnantól kezdve magammal hordtam, a pénztárcámban. Fantasztikus időszak volt, tele várakozással a boldog jövő iránt.

A Biblia sok szimbólumot használ a Jézus és az egyház közti kapcsolat leírására. Ezek közül az egyik szerint az egyház az Ő menyasszonya. Ez azt mutatja meg, mennyire szeret minket, és hogy miért tett kockára mindent annak érdekében, hogy megmenten, és ezzel is bizonyítsa szeretetének csodálatos voltát. Valójában mi soha nem leszünk képesek felfogni, hogy a világ Teremtője, a mindenség Uralkodója egyen-egyenként úgy ismer minket, ahogy vagyunk, és ez a precíz ismerete arra ösztönzi, hogy még mélyebben szeressen bennünket. Elképesztő, mennyire értékes vagyok Isten szemében! Még csak nem is kell versenyeznünk, minden kihívásnak eleget tenni, elsőként célba érni, hogy a győztesek közé soroljanak minket – ez nem olyan, mint a kiélezett verseny az élet bármely területén, ahol csak egy szupersztár visz mindent. Értékes voltunk az Úr előtt nem attól függ, mivé lettünk vagy mit értünk el. Egyszerűen azért vagyunk drágák neki,

mert Ő teremtett minket. Azért vagyunk értékesek, mert szeret bennünket. Milyen Isten is Ő? Amikor a kereszten függő Jézust szemlélem, értékelni kezdem ezt a végtelen szeretetet, amit mi soha nem érdemelhettünk volna meg.

Örökségünk

Jézus köztünk élt, Isten igazságosságát és szeretetét mutatta be. Az Úr tudta, hogy az emberek számára az egyetlen érthető nyelv a szeretet. „*Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja barátaiért*” (Jn 15:13). Krisztus meghalt, majd feltámadt, és jelenleg is értünk szolgál a mennyei szentek szentjében. Nem kell megfizetnünk bűneink bocsánatának árát, elég csak megkérnünk Őt erre. „*Hű és igaz Ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minden gonoszságtól*” (1Jn 1:9/b). Méltatlanul bár, hisz ilyenek vagyunk, de Isten kegyelme így is betakar minket, azonban sose vegyük ezt magától értetődőnek, mert mindannyiunknak számot kell majd adnunk az életünkről. E kegyelem iránti hálának kell irányítania a viselkedésünket és a magatartásunkat.

ÖSSZEZÉSÜL

„Isten végtelen szeretetéből és kegyelméből Krisztust, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy Isten igazsága legyünk Őbenne. A Szentlélek vezetésével felismerjük nyomorúságunkat, bűnösségünket, megbánjuk vétkeinket, és gyakoroljuk hitünket Jézusban, mint Úrban és Krisztusban, helyettesben és példaképben. Ez az üdvösséget adó hit az Ige isteni hatalmát váltja valóra, és ez Isten kegyelmének ajándéka. Krisztus által megigazultak vagyunk, Isten a fiaivá és leányaivá fogadott, és megszabadultunk a bűn uralma alól. A Lélek által újjászületünk és megszentelődünk. A Lélek megújítja elménket, beírja Isten szeretettörvényét a szívünkbe, és erőt ad a szent életre. Benne maradvá az isteni természet részesei leszünk, és miénk a megváltás bizonyossága most és az ítéletkor.” (1Mózes 3:15; Ézsaiás 45:22, 53; Jeremiás 31:31–34; Ezékiel 33:11; 36:25–27; Habakuk 2:4; Márk 9:23–24; János 3:3–8, 16; 16:8; Róma 3:21–26; 8:1–4, 14–17; 5:6–10; 10:17; 12:2; 2Korinthus 5:17–21; Galata 1:4; 3:13–14, 26; 4:4–7; Efézus 2:4–10; Kolossé 1:13–14; Titusz 3:3–7; Zsidók 8:7–12; 1Péter 1:23; 2:21–22; 2Péter 1:3–4; Jelenések 13:8)

KÖZÖSEN megbeszélendő kérdések:

(A vezetőknek: ha túl sok a kérdés a fennmaradt időhöz képest, válaszd ki azokat, amik a leginkább hasznosak a csoportodnak!)

1. Mitől vagy értékes?
2. Kihez tartozol?
3. Mit fizettek meg érted?

SZEMÉLYESEN átgondolandó kérdések:

Mit jelent neked ez a bibliai ige? „*Aron vétettetek meg [Krisztus drága árat fizetett értetek], ne legyetek emberek rabszolgái [hanem csak Jézusé]!*” (1Kor 7:23, ÚRK).

Isten NEKED szóló ígérete:

- „*Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek, és mielőtt a világra jöttél, megszenteltelek, népek prófétájává tettelek*” (Jer 1:5, ÚRK).
- „*De amikor megjelent a mi üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete, nem az általunk véghezvitt igaz cselekedetekért, hanem az Ő irgalmából üdvözített minket újjászülő és megújító fürdője a Szentlélek által; akit kitöltött ránk gazdagon Jézus Krisztus, a mi Üdvözítőnk által, hogy az Ő kegyelméből megigazulva reménységünk szerint részesei legyünk az örök életnek*” (Tit 3:4–7, ÚRK).

Krisztus, az életünk középpontja

A Solus Christus-elv

Mindig Téged választalak – de most már örökre!

Mikor is imádkoztál utoljára? Az ima vajon megerősíti a szívedet, vagy inkább csak ürességérzetet hagy maga után? Azért csinálod, mert közelebb visz Isten jelenlétéhez, vagy csak mert tudod, hogy ez egy jó szokás, habár különösebben semmilyen hatással nincs az életedre? Lehetséges lenne, hogy az ima már rutinfeladattá vált, amikor is gyakorlatilag folyton ugyanazokat a szavakat ismételted? Elképzelhető, hogy az imád valójában csak egy „bevásárlólistából” áll, és amikor rajtad a sor, hogy te is megoszd a többiekkel a megválaszolt imádságaidat, csak ülsz és reménykedsz, hogy minél gyorsabban túlléptek ezen a részen, mert már évek óta nem volt valódi tapasztalatod Istennel?

Ha te is így érzel, akkor vizsgáljuk csak meg, mit tanult meg Luther Márton a Szentírásból, amivel az imaéletét gazdagította! Mikor még a kolostorban élt, a szerzeteseknek meghatározott időben kellett együtt imádkozniuk. Habár ez könnyen válhat üres szokássá, mégis maradandó nyomot hagyott egész életén.

A festmény történelmi háttere és értelmezése¹

Luther Márton az imádság embere volt. Mikor könyörgött, úgy érezte, mintha egy ajtó nyílt volna meg benne Isten felé. Ez volt az ő nagysebességű kapcsolódási pontja Jézushoz, mikor a Bibliát tanulmányozta, vagy éppen látszólag megoldhatatlannak tűnő problémákkal kellett szembenéznie. Ma már csak nehezen tudjuk elképzelni, milyen bátorságra volt szüksége, hogy ellenszegüljön annak az egyháznak, ami az élet minden területét az uralma alatt tartotta! A XXI. században a nyugati világ majdnem minden országának lakói már szabadon eldönthetik, melyik valláshoz kívánnak tartozni. De nem ez volt a helyzet Luther idejében! A legtöbb európai országban mindenki ugyanahhoz az egyházhoz tartozott: az egyetemes vagy katolikus egyházhoz. Aki szembeállt az egyházzal, és nyilvánosan kritizálta a pápát, azt eretneknek bélyegezték, és kiközösítették. De ha valaki a nyomás ellenére továbbra is folytatta, jelentős támogatásra és segítségre volt

szüksége. Luther Jézus Krisztusban találta meg legnagyobb támaszát. Ezért is vált annyira fontos számára az imádság.

Most ismét fordítsuk a figyelmünket a reformációs oltár alsó felére, hogy egy pillanatra elgondoljunk, milyen szenvedély hajtotta Luthert az imában! Itt Jézus Krisztust látjuk a festmény közepén. Már keresztre feszítették – a mi bűneinkért. Az arcán, ha jobban megnézzük, érezhető intenzív fájdalom és szenvedése. Feje már a jobb vállára hajlott, és a sebeitől ömlik a vér. Lesoványodott, beesett teste ki van nyújtóztatva, már-már természetellenesen kifeszítve, és mindkét karja ugyanolyan tartásban látható. A túlzottan kifeszített teste láttán olyan benyomásunk van, hogy Ő maga a keresztes. Ha az egész reformációs oltárkép összefüggésében értelmezzük a festmény alsó részét, úgy tűnik, mintha Jézus a kereszten a mindenség terhét hordozná két kinyújtott karjában: az egész világ vétkeit, a mi bűneinket, de magát az egyházat és a világot is. A festmény egyes elemeinek elrendezésekor Lucas Cranach, a művész, szándékosan úgy helyezte el az úrvacsora jelenetét a predella fölött, mint az egész egyház szimbólumát. Ez a Megváltó hordoz mindannyiunkat napról napra, két kifeszített karjában. És amikor erre ráébredünk, semmi mást nem mondhatok, mint hogy megköszönöm neked, Jézus!

Akkor hogy is imádkozott Luther?

Luther Márton korában az ima még sokkal inkább a része volt a mindennapoknak. De ezek általában betanult imádságok voltak, mint a rózsafüzér is, mert nem kívántak sok gondolkodást. Csak monotonon ismételték, újra meg újra. A hívek azt gondolták, hogy minél gyakrabban ismétlik meg, annál nagyobb mennyi segítséget kapnak; viszont ez nem segített rajtuk, mert szívük továbbra is üres maradt. Nagy veszélyt jelentett, hogy az ima pusztán formálissá vált, jó cselekedetté, amivel elnyerheted Isten tetszését. Luther elég hamar felismerte a személyes és nyilvános ima nagy jelentőségét a reformáció új egyháza életében. Következésképpen 1522-ben meg-

írta az első kis imakönyvet, ami ezután még számos kiadást ért meg, és a legszélesebb körben elterjedt írások között tartjuk számon akkortájt. A könyvecske nemcsak imapéldákat tartalmazott, hanem értelmezéseket is a Tízparancsolat, a Miatyánk és más fontos bibliai részek jelentésének és jelentőségének magyarázatáról.

Luther Márton írt egy különleges kis könyvet egyik régi jó barátjának, Peter Beskendorfnak, aki nagyon nehéz helyzetbe került. *Imádság egyszerűen* címmel jelentette meg, és még ma is megállja a helyét (Pelikan, J. J.–Oswald, H. C.–Lehmann, H. T. (szerk.): *Devotional Writings II*, In: *Luther's Works*. 43. kötet, Fortress Press, Philadelphia, 193–211. o.). Tanácsait saját tapasztalatának elbeszélésével kezdi: „*Kedves Peter mester! – írja. – Ahogy tőlem telik, igyekszem elmesélni neked, mit teszek, mikor imádkozom. Isten adja, hogy te és mások is még jobban csináljátok majd, mint én!*” Ezután így hangzik az első jelentős tanácsa: „*Üdvös, hogy első dolgunk reggel és az utolsó éjjelente az ima legyen. Igyekezz megvédeni magad a hamis, tévútra vezető sugallatokkal szemben, amik erre biztatnak: »Jaj, várj még egy kicsit! Majd egy óra múlva imádkozom, csak előbb még ezzel vagy azzal kell foglalkoznom!*« Ezek a gondolatok szépen elterelik a figyelmet az imáról más dolgok felé, fogva tartják a figyelmet, és elérik, hogy aznap már ne imádkozzál.”

De hogyan imádkozzunk akkor? Luther Márton tanácsa szerint nem szabad hagyni, hogy a gondolataink szabadon, össze-vissza csapongjanak, hanem inkább olvassuk el a Szentírás néhány versét, ami majd Istenre irányítja a figyelmünket, mint például a Miatyánkot (Mt 6:9–13) vagy a Tízparancsolatot (2Móz 20:2–17). Időt szakított rá, hogy teljesen elmélyedhessen az egyes bibliai versekben (például a Miatyánk személyes könyörgéseiben vagy a Tízparancsolat minden egyes parancsolatában), a szavakat egymás után gondosan figyelembe véve, hogy felfogja a jelentésüket. Majd ezután, leírta saját tapasztalatát, és azt tanácsolja, hogy ne kezdjünk el rögtön beszélni, hanem először csak hallgassunk.

„Mert maga a Szentlélek prédikál itt.” Ezt követően mindig erre a négy kérdésre keresi a választ:

1) **Mit mond el ez az Ige Istenről?** Ezzel a kérdéssel Luther a teológiai igazságokat kutatja, a hitünk számára lényeges alapelveket, amit az adott bibliaszöveg jelent ki Isten természetéről és akaratáról. Vagyis hogy mire tanít itt és most engem az Úr.

2) Következőnek Luther azt a kérdést teszi föl, hogy **miért lehetek hálás. Milyen ajándékot ad most nekem Isten?** Ez elsődlegesen magát a bibliaverset jelenti. A reformátor igyekezett több időt szánni erre a felvetésre, mert a menny nyitva áll a hálát adók előtt.

3) Ezután az önvizsgálattal kapcsolatos témát vette sorra: **Miért is kell bocsánatot kérnem? Milyen gyakran felejtettem el megköszönni Istennek az ajándékait?** Az imádsághoz hozzátartozik, hogy nyitott szívvel fogadjuk a mennyei helyreigazítást is. Létfontosságú, hogy ekkor megvalljuk a hibáinkat, majd elnyerjük vétkeink és bűneink bocsánatát.

4) Luther az ima négy alapvető formája közül az utolsónál említi a kéréseket. **Miért könyöröghetek?** Ennél a pontnál mindent megbeszélhetünk Istennel, ami a szívünket nyomja. Például a kívánságainkat és a vágyainkat vagy kérésünket, hogy lépjen közbe egy bizonyos módon az érdekünkben.

Luther számára ez a négy kérdés jó mankónak bizonyult az imához. Ugyanis beszélgetést hoztak létre: ő figyelt, Isten pedig válaszolt. Ekként mindent, ami miatt aggódott, vagy ami foglalkoztatta, imában a menny elé vihetett, és így az imádság nem csupán egy egyirányú utca, hanem valódi párbeszéd lett: beszélgetés az Úrral. Az imádkozók mind abban bíznak, hogy választ kapnak. Ez a működő hit.

Luther Márton rámutatott, hogy Isten maga mondta, hogy az ima a hit lényeges eleme. Maga az Örökkévaló parancsolta meg, hogy imádkozzunk, de ennél többet is ígért, vagyis hogy Ő majd válaszol az imáinkra. Fia, Jézus Krisztus által még példát is adott arra, hogyan imádkozzunk: és ez a Miatyánk. Soha nem fognak csalódní benne, akik igényt tartanak ezekre az ígéretekre.

Az ima tehát hasonló ahhoz a két személy közti kommunikációhoz, akik nagyra becsülik egymást. De ne csak fecseggj, hanem használd ki az időt odafigyelésre is! Minél jobban megismered a másikat, annál intenzívebben fogtok beszélgetni. Luther első helyre tette az imát, ugyanis minél elfoglaltabb volt, annál többet imádkozott, mert kapcsolatban akart lenni Istennel, és minden dolgába be akarta Őt vonni. Luther gyakran beszélgetett imában, és néhány rá jellemző idézetet olvassunk is el tőle: „*Ma sok dolgom van, tehát sok imára lesz szükségem.*” „*Olyan sok tennivalóm van, így az első három órát majd imádkozással töltöm, hogy képes legyek mindent befejezni.*” „*Egy keresztény feladata az imádság.*”

Hogyan imádkozzunk?

Képzeld el, hogy csodálatos családod van, és mind együtt éltek. A családtagjaid: a szüleid, az öcséd és a húgod, a házastársad – ha már házasságot kötöttél –, a gyerekeid és még a nagyszüleid is talán; és mindnyájan ugyanabban a házban éltek. Viszont... soha nem beszélgettek egymással. Senkinek nincs semmilyen mondanivalója a többieknek, mert csupán lófráltok ide-oda, és a telefonotokat nyomkodjátok. Esetleg csak a konyhában futhattok össze egy kis időre egymással. De máskülönben mindenki a maga dolgát intézi. Ez tényleg egy annyira csodálatos család lenne? Hát biztosan nem!

Manapság már tisztában vagyunk azzal, hogy a boldogság és siker eléréséhez (a házasságban és a családban, az egyházban, a tanulmányok során vagy a munkahelyen) elengedhetetlen szükség van hatékony kommunikációra. Sok mesterszak és posztgraduális képzés, szeminárium és tréning foglalkozik már ezzel. És valóban, ha jobban kommunikálunk, mélyebben is meg fogjuk ismerni egymást. Ha egy pár szerelmes lesz, úgy tűnik, mintha soha nem fogynának ki a témából egymással kapcsolatban, így csak még jobban megismerkednek egymással. Hasonlóan van ez a kapcsolatunkban Jézussal. De hogy beszélhetne hozzánk, ha nem is figyelünk rá oda? És hogy várhatnánk el, hogy ismerjük Őt, ha még csak

nem is beszélgetünk vele?! Végül is ti sem állítjátok, hogy ismeritek például azt a híres sportolót, csak mert már láttátok a TV-ben! Ismerni valakit ennél többet jelent: hogy személyesen kommunikáltok, vagyis beszélgettek, és kölcsönösen nagyra becsületek egymást. De hogy pontosan hogy is megy ez végbe – Facebookon vagy szemtől szemben –, nem olyan lényeges.

Ha megnézzük a Bibliát, gyorsan rájövünk, milyen sokat jelentettek az imák a Szentírásban szereplő embereknek, mert megszokott volt, hogy minden örömeiket, vágyódásukat, összes terhüket, aggodalmukat és még a dühüket is megosztották imában Istennel. Több személyes hangvételi imát is olvashatunk a Zsoltárok könyvében Dávidtól és számos más szerzőtől, amik mind megérdemlik, hogy időt töltsünk velük elmélkedésben. Ahogy nekik – miként Luthernek, a reformátornak is – az ima ajtót nyitott a Jézus jelenlétében eltöltött élet felé – ami egy csodálatos lelki házassághoz hasonlít!

Örökségünk

Fatális hiba, ha úgy kezdjük a napot, hogy nem beszélgetünk a Teremtővel, és nem kérünk erőt Istentől, hogy szembenézhesünk az új nappal. Ellen White jegyzi meg: *„Ha az emberek Megmentője, az Isten Fia szükségét érezte, hogy imádkozzon, meny nyivel inkább nekünk: gyenge, bűnös halandóknak is szükségét kéne éreznünk a folyamatos, buzgó imának!”* (Krisztushoz vezető lépések. 93. o.). Az ima rámutat, ki áll életünk középpontjában. Ima segítségével méltányolhatjuk Isten hatalmát, és egyedül Jézus nevében folyamodhatunk bebocsátásért! Micsoda név! Ó, mily hű barátunk Jézus! *„Ő előbb volt mindennél, és minden őbenne áll fenn”* (Kol 1:17). Krisztus az élet középpontja. Ő az evangélium. Általa minden valóra vált. Ima által a Megváltó kész mindent elérhetővé tenni.

ÖSSZEGZÉSÜL

„Isten az örökkévaló Fiúban, Jézus Krisztusban öltött testet. Ő általa teremtett minden, benne lett nyilvánvalóvá Isten jelleme, általa teljesedett az emberiség megváltása, és Ő ítéli meg a földet. Az örökké igaz Isten igaz emberré lett Jézus Krisztusban. A Szentlélek által fogantatott, és Szűz Máriától született. Emberként élt, mint ember megkísértetett, de tökéletes megtestesítője volt Isten igazságosságának és szeretetének. Csodái által kinyilatkoztatta Isten hatalmát, és bizonyította, hogy Ő a megígért Messiás. Bűneinkért önként vállalta helyettünk a szenvedést és a kereszthalált; feltámadt a halálból és felment a mennybe, hogy közbenjárjon értünk a mennyei szentélyben. Népe végleges megszabadításáért újra eljön dicsőségben, és mindent újjátesz.”
(Ésaiás 53:4–6; Dániel 9:25–27; Lukács 1:35; János 1:1–3, 14; 5:22; 10:30; 14:1–3, 9, 13; Róma 6:23; 1Korinthus 15:3–4; 2Korinthus 3:18; 5:17–19; Filippi 2:5–11; Kolossé 1:15–19; Zsidók 2:9–18; 8:1–2)

KÖZÖSEN megbeszélendő kérdések:

(A vezetőknek: ha túl sok a kérdés a fennmaradt időhöz képest, válaszd ki azokat, amik a leginkább hasznosak a csoportodnak!)

1. Hetednapi adventistaként hogyan hozzuk egyensúlyba a törvényt a hittel?
2. Luther Márton mindenestül megváltoztatta a kereszténységet, mikor elindította a protestáns reformációt Európában. Beszéljétek meg, hogyan indíthattok el reformot a gyülekezetekben vagy közösségekben?
3. Mit gondoltok, rendben van, ha csak egy bizonyos liturgia szerint imádkozunk, vagy inkább mindig spontánul, szívből jövően kellene?
4. Mit gondoltok, imáitok hatására meggondolhatja magát Isten?

SZEMÉLYESEN átgondolandó kérdések:

Feltételezhetjük, hogy az ima megváltoztat minket, a hozzáállásunkat stb., vagy az a rendeltetése, hogy megváltoztassa a világot, és ami csak körülöttünk van?

Isten NEKED szóló ígérete:

„Ha megalázza magát népem, amelyet rólam neveztek el, ha imádkoznak, keresnek engem, és megtérnek gonosz utaikról, én is meghallgatom a mennyből, megbocsátom vétküket, és meggyógyítom országukat.”

És még hozzáteszi: *„Bizony a szemem nyitva lesz, és fülemmel figyelni fogok az imádságra ezen a helyen”* (2Krón 7:14–15). Az Úr itt tulajdonképpen ezt mondja: *„Szeretnék meggyógyítani és megbocsátani neked, de várom, hogy megalázd magad és imádkozzál!”*

Az egyház, a hívők közösségének papsága

Mindenki egyért, egy mindenkiért – és bennünket mind szeret a jó Isten!

Ki is vagyok? Ott áll a nevem és a személyigazolványom száma az útlevelemben. És természetesen belül ott van a fényképem is. A szüleim neveztek el, a személyigazolványom számát pedig a hatóságok határozták meg. De netes vásárlásnál vagy a közösségi médiában már én dönthetem el, milyen felhasználónevet legyen. Szabadon kiválaszthatom, és az általam megadott jelszóval jelentkezhetek be a fiókomba. Mikor netes játékokkal játszom, egy teljesen új karaktert és identitást alkothatok meg magamnak, és akkor az vagyok, aki csak akarok: sikeres és erős, okos és legyőzhetetlen, vonzó és érdekes. De mégis ki vagyok én igazából? Az, aki szeretném, hogy legyek; az az egyetlen, akiről álmodom, hogy én vagyok, miközben sóvárogva bámulom a többieket, akiknek – úgy tűnik – mindenük megvan, amiről csak álmodtak? Vagy inkább egy olyan személy vagyok, akitől újra meg újra a legszívesebben elszöknék? Vagy éppen hogy nagyon kétségbeesem, mert hirtelenjében már fel sem fedezem magam a gondolataimban vagy a tetteimben? Akármilyenek is vagyunk, ez a kérdés, hogy ki vagyok én, elkísér egy életen át.

A festmény történelmi háttéré és értelmezése

Luther gyakran eltöprengett ezeken a kijelentéseken: Én tényleg csak egy jelentéktelen szerzetes vagyok a tudatlan Németországból, ahogy a pápa jellemzett Rómában? A paraszti csöcselék főkolomposa, akibe lázadásuk alatt minden reményüket vetették az elnyomó hűbéruralommal szemben? Vagy inkább a nép hőse lennék, akit hatalmas lelkesedéssel fogadtak el a néptömegek, mert követeltem, hogy a római katolikus egyház hajtsa végre a reformokat, amik mellett a német választófejedelmek többsége már amúgy is kiállt?

Akkoriban a társadalom három osztályra vált szét, ami teljesen észrevehető volt mindenütt a közéletben. Egyrészt, ott voltak a gazdálkodók, parasztok és kézművesek, akiknek csak nagyon kis vagy épp semmilyen vagyonuk nem volt. Felettük állt az egyházi klerikális osztály mint a vallási vezetők rétege, és

végül a nemesség következett, a világi vezetők. Ez a különbség minden gyülekezetben látható volt: a nemeseknek külön székeik voltak díszes páholyokban, ezeket *Schwalbennesternek* nevezték németül, azaz fecskéfészkeknek. Az egyházi személyek a hívekkel szemben foglaltak helyet a templomban, gyönyörűen megmunkált székeiken, az úgynevezett kórusban (a kórusüléseken). Mindenki más állni kényszerült a főhajóban vagy a főfolyosón. Szigorúan elkülönülő társadalom volt ez. Luthernek is igen ritkán engedélyezték, hogy ellátogasson támogatójához, Bölcs Frigyes választófejedelemhez, noha csak egy kilométernyire éltek egymástól. Mindenki, beleértve az egyházat is, szenvedett ettől a szétválástól. A társadalmi elkülönülés például azt is irányította, mit viselhettek és mit ehettek. Mindez sokak Istenről alkotott elképzelését is alakította ebben a korban, mert az egyház és a klérus azt képviselte, hogy ez a dolgok istenadta rendje, és senkinek nincs joga megváltoztatni – mert ez a sorsod!

Luther 1520-ban publikálta híres tanulmányát *A keresztény szabadságáról* címmel (*Von der Freiheit eines Christenmenschen*), amiben a társadalom új rendjéről és keresztény modelljéről írt. Luther ebben kijelentette: „*A keresztény mindenké legszabadabbura és senkinek sem alattvalója; a keresztény mindenké legengedelmesebb szolgálója és mindenké alattvalója*” (Wace, Henry–Buchheim, C. A.: *First Principles of the Reformation*. London, 1883. <http://sourcebooks.fordham.edu/mod/luther-freedomchristian.asp>)

Első pillantásra eléggé ellentmondásosnak és zagyvának tűnik ez az állítás, ugye? De hogyha tudjuk, hogy abban az időben ezt a kifejezőmódot beszélgetésre történő felhívásként alkalmazták, jobban megértjük, miért választotta ezt a stílust Luther bevezetésül, a reformáció központi tételeinek egyikéhez, mikor is az értelmiségiek széles köréhez szólt. Mondatának első része a keresztény életére vonatkozik, akit az Isten már felszabadított egy új életre, a második fele pedig az embertársaival kialakított kapcsolataira. Ez a hívő, akit az Úr már elfogadott és szabaddá tett, többé nincs a kétségbe-

esés fogságában, és bár eddig mindig sikertelenül harcolt, hogy meghatározza és körülírja magát, de most végre valóságosan láthatja és megértheti mások kétségeit és szükségleteit. Ugyanis többé már nem kell aggódalmaskodnia, hogy megtalálja élete értelmét és célját. Az ilyen keresztény kirobbanó kreativitással, szabadon szolgál és segít felebarátainak, hogy másoknak is továbbadja az Istentől nyert szeretetet. Ennek kellene megjelennie az egyházban.

Ez a Luther eszménye szerinti egyház fogalmának és Isten szeretetének az értelmezése, amit Lucas Cranach is ábrázolt híres reformációs oltárán. Cranach ugyanis kerek asztalt festett le, ellentétben az akkoriban étkezéseknél használt hosszú asztalokkal, ahol a legfontosabb személy ült az asztalfőn, míg a legkevésbé jelentős vagy legszegényebb vendéget a leglenézettebb helyre, az asztal végére száműzték. De egy kerek asztalnál nincs sem asztalfő, sem asztal vége. Mindenki egyenlő. Még Júdás is, aki pedig már lábával kifelé fordult, és készült elhagyni a társaságot, bizony még ő is Jézus mellett ül. Krisztus másik oldalán János apostol látható, a festmény jobb oldalán pedig magát Luthert pillantjuk meg. De itt már nem szerzetesként ábrázolta őt Cranach, sem nem egyetemi professzorként, hanem a porosz földbirtokos Jörgként. Ugyanis így nézett ki, mikor még álnéven Wartburg várában élt. Luther úgy üldögél a vacsoraasztalnál Jézus Krisztussal, mint egy teljesen hétköznapi polgár, miközben az ifjabbik Lucas Cranach épp átnyújtja neki az úrvacsorai pohár mustot. Cranach itt nemesi öltözetben festette le a fiát, ezzel is azt szemléltetve, hogy Isten előtt mindenki egyenlő a társadalmi hierarchián belül. Jézus jelenlétében nincsenek elsők, sem utolsók, arisztokraták vagy átlagos polgárok, hanem egyszerűen mindenki Isten gyermeke. Egyébként az úrvacsorai asztal körül helyet foglaló személyeket nem véletlenül választotta ki és festette meg Cranach, ismeretlen egyének alapján. Ők mind a város elismert polgárai voltak. Ott ül közöttük például Melchior Lotter, a híres nyomdász is, aki Luther sok-sok írását nyomtatta ki. Jézus jelenlétében az egyház és a társadalom közös egységre jutott.

Luther értelmezése a hívők közösségének papságáról

A reformátor úgy tekintett az egyházra, mint ahol Isten társadalmi helyzetétől függetlenül mindenkit egyformán szeret és elfogad. Nem kell befolyásos családból származnod, de az iskolázottságod vagy a jövedelmed sem különböztet meg, mert csak az számít, hogy Jézushoz jöjjél. A legalkalmasabb hely erre, mikor a gyülekezet egybegyűl Istent dicsőítésére – miként a tanítványok is láthatóak az utolsó vacsoráról készült festményen: összegyűlnek, hogy Krisztussal legyenek. Ez a keresztény egyház alapja, amit úgy is értelmezhetünk, mint a bennünket ütőképessé tévő erőművet vagy mint közösségünk hajtómotorját.

Az első protestáns gyülekezeti épület, a torgauai vártemplom felszentelésénél Luther úgy jellemezte az istentiszteletet, mint mikor egy időben szolgálunk Istennek, és közben az Úr is viszonozza szolgálatainkat. Beszédében például úgy írta le az egyházat, mint amit Jézus Krisztusnak szenteltek oda abból az egyetlen okból kifolyólag, hogy ekkor szólhat a Mindenható a Szentírásan keresztül az összegyűltekhöz, miközben ők imában és dicsérő énekekkel szólnak hozzá.

A gyülekezeti istentiszteletre a legkülönbélebb emberek gyűlnek össze az alacsonyan iskolázott személyektől kezdve a munkájuk során és a társadalomban is nagy felelősség terhét hordozókig. Némelyek őslakosok, míg mások külföldről érkeztek menekültként – de ilyen az egyház. Mert az istentiszteleten az Örökkévaló nem tesz különbséget köztünk, és válogatás nélkül szól mindannyiunkhoz. Mind megérthetjük Őt, és együttesen válaszolhatunk, egyhangúlag, mikor éneklünk és imádkozunk. Úgy tűnik, mintha a világ fenekestül felfordult volna. Viszont bármi is választana el egymástól: legyen az életkor, nem, vagyon, birtokolt javak vagy műveltség, a gyülekezetben mind egyek vagyunk – mert Isten szeret bennünket, és mert mindünket Ő alkotott. Ez egy teljesen újfajta szabadság szemlélet: az evangéliumból áradó szabadság ajándéka.

Ezt Luther is megtapasztalta, mivel valójában születésekor még Martin *Ludernek* nevezték, ám németül a vezetékneve nem volt túl vonzó név. Éppen ellenkezőleg, ugyanis a kétes hírű egyéneket nevezték így. Ezért a kor szokását követve a reformátor idővel másik nevet adott magának. 1512 táján már *Eleutheriosként* mutatkozott be. Ez eredetileg a görögből, az Újszövetség nyelvéből származik, és anynyit tesz: „*ő, aki szabad*”. De később már csak a rövid alakot használta, vagyis a *Luther* nevet. Új vezetékneve a Krisztusban megtalált új életére irányította a figyelmét. Szabaddá lett, saját maga tapasztalta meg az evangélium örömét, és végül közösségre talált azokkal, akiknek hasonló élményben volt részük.

Hogy érhetjük el az egységet?

Találkoztál olyanokkal, akikről már messziről tudtad, hogy ők is keresztények, hittestvérek? Nos, ez azért fordulhat elő, mivel a valódi keresztény egység azon az elven nyugszik, hogy új életem van Krisztusban. A Megváltó láthatatlan, lelki testén alapszik, a hívők közös elhatározásán: ez nem egy felekezet, hanem az összes hívő a világ minden tájáról.

„*Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újjonnan kell születnetek*” (Jn 3:6–7, ÚRK).

Ezt a fent olvasható idézetet Jézus mondta Nikodémusnak, hogy szükséges újjászületnie. A Szentlélek segíti elő ezt az új születést. Nélküle nem tartozhatsz Krisztushoz (Róm 8:9). Ez Isten hívására történik meg, ami azután az egyetlen Lélek által egyesít minket egy testben.

Az egyház az a hely, ahol igencsak különleges módon érezhetjük, hogy Jézus pontosan itt van velünk. Biztos vagyok benne, hogy már átélted, mennyire mélyen megérinti a lelkedet egy ének, egy igehirdetés, egy szombatiskolai beszélgetés vagy csak az együttlét más gyülekezeti testvérekkel. Ez idő alatt úgy érezted, mintha Krisztus is ott lenne veled. És Ő pontosan emiatt alapította meg az egyházat. Akkoriban tanítványai is ugyanezt tapasztalhatták meg.

Lehet, hogy most így reagálsz: én pontosan erről álmodom, de amit az egyházban látok, az merőben eltér ettől! Csak viszálykodás és harc megy a befolyásért, a hatalomért és a hivatalos pozíciókért! Úgy érzem, nem vesznek komolyan sem engem, sem a kérdéseimet! Annyira, de annyira szeretném megtapasztalni a közösséget Jézussal, viszont olyan keveset érzek a szeretetéből az egyházban! Sajnos ez néha tényleg így igaz. Ez ahhoz hasonlít, mikor behúzott kézifékkal próbálsz vezetni. Ha nem tudod, milyen ez, majd próbáld ki egyszer. Ha még nem engedted ki a kéziféket, nagyon nehéz lesz menni bárhová is. Érzed, hogy valami visszatart. Egyszer csak füstölni kezdenek a kerekek, és büdös szag is terjeng. De mi lehet a probléma? A kerekek nem foroghatnak szabadon, és ez azt eredményezi, hogy a tökéletesen működő autó a gyakorlatban annyit sem ér, mint egy túlméretezett papírnehézék.

Akkor hát mi a megoldás? Ideje megérteni az első leckét, amire az evangélium tanít. Isten szeretete és kegyelme által mindnyájan egyek vagyunk, amit Ő minden hívőnek önszántából felajánl. A hívők közti egység a Biblia egyik hangsúlyos témája, hisz a Megváltó is annyira fontosnak tartotta, hogy még a keresztre feszítése előtt is ezért imádkozott: *„Miután ezeket mondta Jézus, tekintetét az égre emelve így szólt: Atyám, eljött az óra: dicsőítsd meg a Fiadat, hogy a Fiú is megdicsőítsen téged, mivel hatalmat adtál neki minden halandó felett, hogy mindazoknak, akiket nekem adtál, örök életet adjon. Az pedig az örök élet, hogy megismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, Jézus Krisztust... De nem értük könyörgök csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek én bennem, hogy mindnyájan egyek legyenek, ahogyan te, Atyám, én bennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem”* (Jn 17:1–3, 20–21, ÚRK).

Pál apostol arra is emlékeztet, hogy maga az Úr készíti elő a szívünket, hogy hittel felelhessünk az evangéliumra. Nézzünk meg két bibliai igét erről:

„Mert Ő szabadított meg minket, és hívott el szent hívással, nem a mi cselekedeteink alapján,

hanem saját végzése és kegyelme szerint, amelyet még az idők kezdete előtt Krisztus Jézusban adott nekünk” (2Tim 1:9, ÚRK).

„Hallgatott minket egy Lídia nevű istenfélő asszony, egy Thiatírából való bíborárus, akinek az Úr megnyitotta a szívét, hogy figyeljen arra, amit Pál mond” (ApCsel 16:14, ÚRK).

Az egység hitbeli megtartásához feltétlenül szükséges megértenünk annak fontosságát. Gyakorolnunk kell magunkat benne, hogy megőrizzük. Muszáj erőfeszítéseket tennünk a védelme érdekében, hisz ez olyan sokat jelentett Krisztusnak, hogy meghalt azért, hogy számunkra is lehetővé tegye! Minden valódi hívő eljuthat a Jézus által felkínált üdvösségre: kegyelemből és egyedül hit által. A felkínált ingyenes ajándékon, a szeretet ajándékának elfogadásán kívül semmi mást nem kell tennünk. Ha tudod, hogy szeretnek, te is szeretheted magad, és kötöttségektől mentesen növekedsz és fejlődsz, mint az a személy, aki igazából vagy. Ha tudod, hogy szeretnek, szabadon szerethetsz másokat, feltétel nélkül, miként Isten is feltétel nélkül szereti őket. Naponkénti hitbeli sétánkon növekszünk és érettebbé válunk mint keresztyének a másik iránti szeretetben, és mi is megtapasztaljuk majd a hit egységét. Pál apostol is erre hívja fel a figyelmet: *„Míg eljutunk mindnyájan a hitnek és az Isten Fia megismerésének egységére, a felnőtt korra, a Krisztus teljességét elérő nagykorúságra”* (Ef 4:13, ÚRK). Ez egyre nagyobb lesz, amint a hitünk is nő. Akkor érzük el teljes egészében ezt az egységet, ha Jézust nézzük, üdvösségünk reménységét.

Ezért is szoktuk énekelni keresztyénként az *Áldott reménység* című énekünket:

Áldott reménység lángol szívünkben,
remény az Úr adventjében.
Ő adta nekünk e csodás hitet,
bízunk hű ígéretében.
Hisszük, az idő itt van,
eljön Krisztus országa!
Hirdesd, ember, ébredj föl:

alleluja, Krisztus jön!
Áldott reménység lángol szívünkben.
Jöjj, Jézus, néped vár téged!

Egységben élünk Jézussal, mint nép!
Szívünkben szeretete ég.
Nemzetek, nyelvek hallják hívását,
várják nagy szabadítását.
Népe áldja Krisztusát,
énekel a nagy világ,
zengi lenn és zengi fönn:
alleluja, Krisztus jön!
Áldott reménység, hit és szeretet
egységben tartja népünket!

(*Seventh-day Adventist Hymnal*, Review and Herald Publishing Association, Hagerstown, MD, 1985, 214. o.; magyarul: *Hitünk énekei. Gyülekezeti énekeskönyv. 9.*, átdolgozott kiadás, Advent Kiadó, Budapest, függelék.)

Örökségünk

A gyülekezetbe igencsak eltérő háttérről érkeznek az emberek. Ha a tagok Jézusra összpontosítanak,

érezhető lesz a testvériség és az egység. Ellen White elmagyarázza, miben rejlik az igazi egység titka: „Az igazi egység titka az egyházban és a családban nem a diplomáciában vagy a menedzsmentben rejlik, sem pedig egy emberi szuperképességben a nehézségek legyűrésére – habár ezeknek is nagy szerepük lesz a későbbiekben –, hanem a Krisztussal kialakított egységben. Minél közelebb kerülünk az Üdvözítőhöz, annál meghittebb kapcsolatunk lesz másokkal. Isten dicsőül meg, ha gyermekei egyetértő cselekedetekben egyesülnek” (Boldog otthon. 197. o.). Isten házában mindenki egyenlő, mert mi ugyanannak az Őrnak vagyunk a gyermekei. Ha utálsz valakit, vagy ellenszenves neked, azzal Isten képmását utálod, vagy Ő ellenszenves a másokban. A szeretet és béke, a harmónia és az illem, a rend és a szervezet mind-mind értékes és nagyra becsült erény a missziómunkában, és ezek gondoskodnak arról, hogy egyek maradjunk elhívásunk szerint: mert ez a legfőbb feladatunk. Ne csak élvezzük a hívők társaságát, lépünk tovább a puszta jelenlétben! A gyülekezeti életbe és a misszióba történő teljes tagbevonás segít csak a közösség egységesítésén.

ÖSSZEGZÉSÜL

„Az egyház a hívők közössége, akik Jézus Krisztust Uruknek és Megváltójuknak vallják. Az Ótestamentum korában élő nép lelki utódaiként Isten minket is a világból hívott ki. Imádkozásra, közösségvállalásra, az Ige meghallására, az úrvacsora ünneplésére, az egész emberiség szolgálatára és az evangélium egész világon való hirdetésére léptünk közösségre egymással. Az egyház megbízatását Krisztustól – a testet öltött Igétől – és a Szentírásból – az írott Igéből – kapta. Az egyház Isten családja: őáltala elfogadott gyermekek, akik a megújított szövetség szerint élnek. Az egyház Krisztus teste, a hit közössége, amelynek maga Krisztus a feje. Az egyház a menyasszony, akiért Krisztus meghalt, hogy megtisztítsa és megszentelje. Diadalmas visszatértekor dicsőséges egyházat állít maga elé, minden korok hűségeseit, vérén megváltottakat, akiken nincs szeplő vagy sömörögzés, hanem szentek és feddhetetlenek.” (1Mózes 12:1–3; 2Mózes 19:3–7; Máté 16:13–20; 18:18; 28:19–20; Apostolok cselekedetei 2:38–42; 7:38; 1Korinthus 1:2; Efézus 1:22–23; 2:19–22; 3:8–11; 5:23–27; Kolossé 1:17–18; 1Péter 2:9)

KÖZÖSEN megbeszélendő kérdések:

(A vezetőknek: ha túl sok a kérdés a fennmaradt időhöz képest, válaszd ki azokat, amik a leginkább hasznosak a csoportodnak!)

1. Mit jelent az egység?
2. Miért olyan fontos, hogy egység legyen az iskolában? A munkahelyen? A közösségben? A társadalmi életben?
3. Figyelembe véve, mennyire különbözünk egymástól, mégis hogyan maradhatunk egységben az egyházban? Vajon össze lehet egyeztetni az egységet a tanításokkal? Hogyan őrizhetjük meg az elveinket, miközben kapcsolódunk a más vallásokhoz tartozókkal?

SZEMÉLYESEN átgondolandó kérdések:

1. Hogy kezded el az egység megteremtését odahaza, a házastársaddal, a családotban, az egyházadban, a közösségedben, az iskoládban stb.?
2. Tarts önvizsgálatot, és kérd Istent, hogy mutassa meg, mit kell tenned, hogy minden helyzetben elősegítsd az egységet!

Isten NEKED szóló ígérete:

Jézus imádkozott érted, hogy te is egy legyél vele, miként Ő is egy volt az Atyával. Olvasd el a következő igéket: *„De nem értük könyörgök csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem; hogy mindnyájan egyek legyenek, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem. Én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, nekik adtam, hogy egyek legyenek, ahogy mi egyek vagyunk: én őbennük és te énbennem, hogy teljesen eggyé legyenek, hogy felismerje a világ, hogy te küldtél el engem, és úgy szeretted őket, ahogyan engem szeretted. Atyám, azt akarom, hogy akiket nekem adtál, azok is ott legyenek velem, ahol én vagyok, hogy lássák az én dicsőségemet, amelyet nekem adtál, mert szeretted engem már a világ kezdete előtt. Igazságos Atyám, a világ nem ismert meg téged, de én megismertelek, és ők is felismerték, hogy te küldtél el engem. És megismertetem velük a te nevedet, és ezután is megismertetem, hogy az a szeretet, amellyel engem szeretted, bennük legyen, és én is őbennük”* (Jn 17:20–26, ÚRK).

Az úrvacsora közösséget és megújulást hoz létre

Közelebb Krisztushoz

Emlékszel még, mikor utoljára érezted magad teljesen egyedül és elhagyatottnak? Talán épp az egyik álmod tört össze. Megbuktál a vizsgán, és minden összeomlott, habár korábban még olyan egyszerűnek tűnt. Biztos voltam benne, hogy majd csak lesz valahogy – gondoltad –, és most tessék! Lehet, hogy a legjobb barátod is hátat fordított neked, és ezzel vége szakadt vele mindennek. Mindenki közül egyedül ebben a lányban bíztál meg a legjobban, és ő most mindent kitalált rólad a Facebookon, nemcsak tudatta a többiekkel a sikertelen vizsgádat, de azt is elmondta, hogy mekkora egy örök vesztes vagy. Ez a netes bántalmazás kitűnő példája, és még csak nem is tehetél ellene semmit sem. Mostanra mindenki tudja, mennyire szerencsétlen alak vagy!

Ugye, emlékszel erre a szörnyű érzésre? Vagy esetleg még most is ugyanúgy érzel, mint akit mások előtt megrágalmaztak, akire ujjal mutogattak, és emiatt elutasítottak? Valóban nagyon fájdalmas, ha úgy gondold, semmit nem érsz. Ezzel egy időben arra is rájössz, mennyire magányos vagy. Teljesen egyedül maradtál. Már csak a sóvárgás maradt meg mások szeretete és elfogadása iránt.

A festmény történelmi háttere és értelmezése¹

Luther is, még szerzetesként megtapasztalta az elutasítottságot. Úgy érezte, Isten csak egy kegyetlen játékot játszik vele. Azt gondolhatta: *Mégis hogy nevezheti magát az Úr a szeretet Istenének? Olyan nagy árat követel a szeretetért, hogy soha senki nem képes azt megfizetni; én nem tudom megtartani a parancsolatait. Próbálok, de újra és újra elbukom, és ez bűnös életre kárhoztat. Félek...*

A középkori egyházban sokan féltek Istentől, a haláltól és hogy a menny magukra hagyja őket. Az egyház ezeket a félelmeket kincstára feltöltésére használta. Búcsúcédulákat hoztak forgalomba a bűnök megbocsátására, ám ezeket nem adták ingyen. Állítólag létezett a különlegesen kegyes emberek (a szentek) jó cselekedeteinek és érdemeinek kincstára, amit az egyház kezelt, és ebből a kincstárból vásárolhatták meg a

búcsúcédulákat. A népet szépen felkészítették, hogy sok pénzt fizessen a búcsúcédulákért – félelemből. Dr. Luther Márton 1517. október 31-én a wittenbergi vártemplom kapujára kiszögezett 95 tételének nagy része a búcsúcédulák gyűjtögetésének gyakorlatát illetve kritikával.

Akkor milyen új irányt jelölt ki Luther a búcsúcédulák helyett? Ez az úrvacsora mélyebb megértése volt, ami felszámolja a búcsúcédulák iránti vágyat: a bibliai úrvacsora példájának követése. A századok során az úrvacsora a hatalom eszköze lett az egyházban. Csak a papságnak volt joga magához venni a kenyeret és a bort, mint a Jézus szenvedésére és halálára emlékeztető szimbólumokat. Az átlagos gyülekezeti tagoknak, a laikusoknak nem engedélyezték, hogy részesüljenek a borból az úrvacsorán. És mindezt annak a veszélyével indokolták, nehogy már a közönséges emberek véletlenül kiöntsenek egy csöppet is a Megváltó drága véréből! Mintha ez nem történhetett volna meg egy pappal is! De a hívek nem értek meg ekkora kockázatot. Már így is felhúztak egy falat (egy rácsot), amivel az úrvacsora alkalmával elszeparálták a gyülekezetet a klérustól a templomi kórus oldalán.

De itt a festmény közepén ennek épp az ellenkezőjét láthatjuk: Krisztus ugyanolyan egyszerűen öltözött, mint a tanítványai, és egyáltalán nem hordott olyan drága liturgikus palástot, mint a papság. A páskabarányt az asztal közepére helyezték. A Jn 13:21-ben lejegyzett pillanatot jeleníti meg a festmény, mikor Jézus megszólalt: „Közületek egy eláruul engem.” Majd a tanítványok egymástól kérdezték: „Vajon kiről beszél?” Az Üdvözítő ekkor elmondta, hogy akinek egy darab kenyeret nyújt át. Azután át is adta Júdásnak, viszont a tanítványok még mindig bizonytalanok voltak. A bizonytalanságuk közepette egy fiatalember áll a körön kívül (ő az ifjabb Lucas Cranach), és szőlőlevet kínál, pont Luther Mártonnak. A festő ezzel a reformáció egyik legmélyebb érzelmi tapasztalatát festette le. A laikus gyülekezeti tagok megalázásának véget kellene érnie az Úr asztalánál. Egyébként a legtöbbjük még azt sem

értette, mit jelent az úrvacsora. A misén minden latinul hangzott el. Mivel senki nem értette, hogy az úrvacsorai kenyér megszentelésére elmondott latin szavak: „*Hoc est corpus meum*” azt jelentik: „*Íme, az én testem!*”, így ez például több nyelvbe is hókuszpókuszként került át, és valami felfoghatatlan, misztikus vagy akár félrevezető dologgal kapcsolatban használták.

A reformátorok véget vetettek az összevisszaságnak. 100 évvel korábban Husz János, a cseh reformátor már bevezette az úrvacsorai kétféle áldozás gyakorlatát, azaz a bibliai példával összhangban a kenyeret és a mustot is odaadták a híveknek. Ehhez jött hozzá most az úrvacsora celebrálása a nép nyelven, vagyis németül, és így már bárki megérthette a történeteket. A gyülekezet többé már nem csak néző volt, hanem ehelyett aktív résztvevőként kapcsolódhatott be az úrvacsorai istentiszteletbe. Manapság már elképzelhetetlen, mit jelentett akkoriban ez egy átlagos hívőnek. Megérkeztek a templomba, és már be is csöppentek az istentisztelet közepébe, ott ültek Jézussal együtt az Úr asztalánál, mint ahogy a reformációs oltárképen is láthatjuk. Mi lehetne ennél még csodálatosabb?

Így Luther számára az úrvacsora nem csak egy emlékeztető volt, hanem egy itt és most megtörténő esemény. És abból a kis momentumból is láthatjuk, mennyire mélyen inspirálta ez a művészt, hogy nem egy, az ősi Palesztinára emlékeztető jelenetet festett le. Ha kitekintünk a héttérben lévő nyitott ablakon, egy tipikus németországi, szász tájképet pillantunk meg egy várral, a távolban egy asztalheggyel és egy hatalmas tölgyfával. Így minden szemlélő számára világossá vált, hogy az úrvacsora személyesen őrá szól. Tényleg ennyire közel vagyok Jézushoz?

Luther Márton úrvacsorai értelmezése

A reformátornak volt egy nagy álma. Annyira fellelkesedett az evangélium jó híretől, hogy azt hitte, mindenki más is hasonlóan érez, amikor az Isten Szavát tanulmányozza. Azt remélte, másoknak is segíthet azzal, hogy megosztja velük a hit általi

megigazulással kapcsolatos élményét, amit még wittenbergi kis tanulószobájában élt át egyedül, a fekete kolostorban. Még arra is számított, hogy a zsidók végre felismerik, hogy Krisztus a Messiás.

De ennek most a szöges ellentétét tapasztalta... Az első protestáns gyülekezetek létrejötte után a birodalmi politika elkezdte megrendszabályozni az alkalmait. A császár és a pápa azt tervezték, hogy a céljuknak megfelelő helyre viszik a fiatal eretneket. De Bölcs Frigyes választófejedelem védőszárnyai alá vette Luthert. És mivel a fejedelem a szent Német-Római Birodalom három legfontosabb képviselőjének egyike volt, így a római egyháznak és a pápának is kellő figyelmet kellett szentelnie Frigyes herceg iránt a birodalmi gyűléseken. Viszont a politikai feszültség már továbbgyűrűzött. Ebben a helyzetben a kétszínű úrvacsora megünneplése a reformációs mozgalom egyik legfontosabb szimbólumának számított. Bárhol, ahol a nemesség az átlagpolgárokkal és a korábbi papokkal együtt vett úrvacsorát, mindenütt új gyülekezetek alakultak meg. Itt az egyén Jézus jelenlétebe léphetett be. Luther, a reformátor is közel akart kerülni az Üdvözítőhöz az Úr asztalánál, hogy megerősítse: az elindított reformáció valóban jó úton halad.

Luther igen fontosnak tartotta, hogy ne legyen annál több szentségük a reformáció egyházában, mint amennyi a régi katolikus egyházban volt. Úgy gondolta helyesnek, hogy csak azokat a jelképes rituálékat gyakorolják, amiket maga Krisztus parancsolt nekünk, és amiket Isten Szava is nyíltan leírt és Jézus is meghagyott – csak ezekre legyen felhatalmazva az egyház.

Hogy kerülhetünk közel Jézushoz?

Hetednapi adventistaként hisszük, hogy az úrvacsora emlékeztető jel, és a kenyér és must Jézus megtört testének és kiontott vérének szimbóluma. Minden egyháztagnak részt kellene vennie a szent közösségben, mert ekkor a Szentlélek által „Krisztus ezeken az általa rendelt alkalmakon találkozik népével, és jelenlétével megerősíti őket. Előfordulhat, hogy mël-

tatlan kezek és szívek készítik elő és osztják ki a szent jegyeket, de Jézus is ott van, hogy szolgáljon gyermekeinek. Isten mindazokat gazdagon megáldja, akik Krisztusba vetett hitükkel járulnak az Úr asztalához. Mindazok, akik mellőzik az isteni kiváltságnak ezeket az alkalmait, nagy veszteséget szenvednek. Ők hallják majd e szavakat: Nem vagytok mind tiszták” (Ellen White: *Jézus élete*. 564. o.).

Az Úr asztalánál nagyon különleges élményünk van Megmentőnkkel, Jézus Krisztussal. Az ünnepélyes szertartás során felolvassuk Jézus saját szavait, amit Lukács evangéliuma rögzített: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!” (Lk 22:19–20, Károli). Ez nem egy olyan tanítás, amiről eltérő véleményed lehet. Mert ez Jézus különleges rendelkezése, és amikor szétosztjuk egymás között, úgy kell tennünk, ahogy Krisztus mondta. Ahogy érezzük a szánkban a kenyeret és a mustot, Jézusnak azt a közelségét éljük meg, ami máskor ritkán valósul meg. Úgy is mondhatnánk, hogy az úrvacsoránál Jézust mind az öt érzékszervünkkel megtapasztaljuk – és a lényünk része lesz.

Az úrvacsorának örömteli alkalomnak kell lennie, nem pedig a szomorúság idejének. Az úrvacsorát megelőző lábmosás lehetőséget nyújt az önvizsgálatra, a bűnvallásra, a megbékélésre és a megbocsátásra. A hívők ezután azzal a biztos tudattal léphetnek különleges közösségbe Urunkkal, hogy Jézus vére által megtisztultak. Örömmel járulnak asztalához: nem a kereszt árnyékában, hanem megmentő fényében állnak, készen arra, hogy Krisztus megváltó győzelmét ünnepeljék.

Az úrvacsora jelentősége

Az úrvacsora felváltja az ószövetségi idők húsvéti ünnepét. Amikor Krisztus, az igazi páskabarány feláldozta életét, a húsvéti bárány jelképe valósággá vált. Maga Jézus rendelte el halála előtt a páskabarány ünnepe helyére az úrvacsorát, az új szövetség kötelékében élő lelki Izrael nagy ünnepét. Tehát az úrvacsora jelképeinek gyökerei a páskabarány ünnepehez nyúlnak vissza.

Örökségünk

Soha ne adj esélyt arra magadnak, hogy mellőzd az úrvacsora szertartásán való részvételt! Hisz ekkor tapasztalhatod meg Isten kegyelmét. Kegyelemből, hit által mentett meg minket az Úr. Ezért hívott el, hogy ezt Jézus emlékezetére gyakoroljuk. Ő részvételre hív mindenkit, aki csak hisz benne. A *Hetedik Napot Ünneplő Adventisták hitelvei* című könyvben így olvashatjuk: „A küzdelemmel és viszályal teli világban e szertartásban való gyülekezeti részvételünk hozzájárul az egyház egységéhez és szilárdságához, bizonyoságot téve a Krisztussal és egymással való közösségünkről. Pál ezt mondta: »A hálaadásnak pohara, amelyet megáldunk, nem a Krisztus vérével való közösségünk-é? A kenyér, amelyet megszegünk, nem a Krisztus testével való közösségünk-é? Mert egy a kenyér, egy test vagyunk sokan; mert mindnyájan az egy kenyérből részesedünk« (1Kor 10:16–17, Károli).”

„Ez utalás arra a tényre, hogy a sok darabra tört úrvacsorai kenyeret a hívők megesszik; és ahogy minden darab ugyanabból a kenyérből való, így az úrvacsorában részesülő minden hívő egyesül Krisztusban, akinek megtört testét jelképezi a megtört kenyér. A keresztények azzal, hogy közösen részt vesznek ebben a szertartásban, nyilvánosan tanúsítják, hogy egységben vannak, és ahhoz a nagy családhoz tartoznak, amelynek feje Krisztus” (*Seventh-Day Adventist Bible Commentary*. Javított kiadás, 6. kötet, 746. o.).

Minden gyülekezeti tagnak részt kell vennie ebben a szent szertartásban, mert Krisztus a Szentlélek által „találkozik népével, és megerősíti jelenlétével. Még ha méltatlan szívek és kezek osztják is szét a

szent jegyeket, Krisztus akkor is ott van, hogy szolgáljon gyermekeinek.

Isten gazdagon megáldja mindazokat, akik a Krisztusba vetett hittel járulnak az Úr asztalához. Mindazok, akik mellőzik a mennyei kiváltságnak eme alkalmait, nagy veszteséget szenvednek. Joggal mondható el róluk: »Nem vagytok mindnyájan tiszták« (Ellen G. White: *Jézus élete*. 564. o.; vö. 568. o.).

„Az Úr asztalánál tapasztaljuk meg a legerősebben és legmélyebben a közösség érzetét. Itt közös talajon találkozunk; leomlanak a bennünket egymástól elválasztó korlátok. Itt felismerjük, hogy míg a társadalomban sok minden elválaszt bennünket, Krisztusban megvan minden, ami szükséges az egyesítésünkhöz. Jézus a poharat kínálva tanítványainak rájuk bízta az új szövetséget. Így szólt: »Igyatok ebből mindnyájan; mert ez az én vérem, az újszövetségnek vére, amely sokakért kiontatik bűnöknek bocsánatá-ra.« (Mt 26:27–28 vö. Lk 22:20, Károli) Ahogy a régi szövetséget megerősítette az áldozatok vére (2Móz 24:8), az új szövetséget Krisztus vére pecsételte meg. E szertartás alkalmával a hívők megújítják Urukna tett hűségfogadalmukat, újból elismerve, hogy részesei annak a csodálatos egyezésnek, amely által Jézusban Isten közösségre lép az emberiséggel. E szövetség részeiként van mit ünnepelniük. Tehát az úrvacsora egyrészt megemlékezés, másrészt hálaadás a kegyelem örökkévaló szövetségének megpecsételéseért. A kapott áldások arányban állnak a résztvevők hitével” (*A hetedik napot ünneplő adventisták hitelvei*. 217. o.).

ÖSSZEGZÉSÜL

„Az úrvacsora Jézus testének és vérének jelképeiben való részesedés, mely kifejezi Urunkba és Megváltónkba vetett hitünket. Az úrvacsora tapasztalatában Krisztus jelen van, hogy találkozzon népével és erősítse őket. Amikor részt veszünk benne, örömmel hirdetjük az Úr halálát, amíg visszajön. Az úrvacsorára való felkészülés magába foglalja az önvizsgálatot, bűnbánatot és megbánást. A Mester elrendelte a lábmosás szolgálatát, hogy rámutasson a megújult megtisztulásra: fejezzük ki készségünket egymás szolgálatára keresztényi alázatossággal és szeretetben egyesítsük szívünket! Minden hívő keresztény részesülhet úrvacsorában.” (Máté 26:17–30; János 6:48–63; János 13:1–17; 1Korinthus 10:16–17; 11:23–30; Jelenések 3:20)

KÖZÖSEN megbeszélendő kérdések:

(A vezetőknek: ha túl sok a kérdés a fennmaradt időhöz képest, válaszd ki azokat, amik a leginkább hasznosak a csoportodnak!)

1. Hogy látod, nálatok a gyülekezetben az úrvacsora egy inspiráló alkalom vagy inkább csak egy élettelen rituálé?
2. Miután most hallottál erről az üzenetről, hogy érzel a lábmosás szertartása iránt?
3. Pál figyelmeztetése alapján milyen legyen a hozzáállásunk az úrvacsorához? *„Azért aki méltatlanul eszi az Úr kenyerét, vagy issza az Úr poharát, vétkezik az Úr teste és vére ellen. Vizsgálja meg azért az ember önmagát, és úgy egyék abból a kenyérből, és úgy igyék abból a pohárból. Mert aki úgy eszik és iszik, hogy nem becsüli meg az Úr testét, ítéletet eszik és iszik önmagának”* (1Kor 11:27–29, ÚRK).

SZEMÉLYESEN átgondolandó kérdések:

Egyszerre fölfelé és befelé is nézhetünk az úrvacsora segítségével. Ez mit jelent neked? Ha visszatekintesz két úrvacsora közti időszakra az életedben, növekedést látsz vagy pont hogy elkedvetlenedést?

Bűnöm és

bűnös voltom megvallása

A Sola Fide-elv

Vége. Végre megszabadultam! Nincs több bűn, sem tartozás!

A középkorban élők gondolkodásában a legnagyobb problémát a bűntudat feldolgozása jelentette, és ez talán ma sem sokat változott. Valószínűleg nem beszélünk erről túl sokat, de igenis leterheljük az egészségbiztosítókat és az orvosokat az aggodalmainkkal. Sok problémának pszichoszomatikus oka van, ami azt jelenti, hogy az alapvető okok inkább az életszemléletünkből eredeztethetőek, semmint abból, amit befolyásolhatunk az egészséges életmóddal. Például, ha valami bajunk van, ezt mondjuk: „*Olyan rossz érzés van a gyomromban...*” vagy ezt: „*Megfoszt a nyugodt alvásomtól*”, míg végül gyomorrágot nem eredményez vagy álmatlan éjszakákat, amikor úgy tűnik, már csak altatóval érünk el bármilyen eredményt. A megterhelő dolgok csak legyengítenek, és megfosztanak az örömtől. Ezek egyike a bűn, amit képtelenek vagyunk elfelejteni.

A középkorban az elkövetett bűnöket gyakran nyilvánosságra hozták, az embereket nyilvánosan megalázták azzal, hogy láncra verték vagy kalodába zárták őket. Ha bebizonyosodott a bűnük, büntetesként akár egész életükre, de egy időre mindenképpen kirekesztették őket a társadalomból. Ha „szerencséd” volt, csak zarándokútra küldtek a Szentföldre, Palesztinába. Sok esetben azonban halálos ítélettel zárult az ügy. Míg másokat egy életre megbélyegeztek az inkvizíció intézkedéseinek eredményeképpen. Mindenesetre az elkövetőket, illetve akiket annak hittek, azokat megbélyegezték mint bűnözőket. A társadalom kívülállóként kezelte őket, kirekesztve a városkapuk által nyújtott biztonságból; számukra nem volt többé biztonság.

A festmény történelmi háttéré és értelmezése¹

Luther már számkivetetten érkezett a wormszi birodalmi gyűlésre. Addigra a pápa már kiátkozta, és nyilvánosan kihirdették, hogy a reformátor eretnek, aki eljátszotta az élethez való jogát. Miután 1521. április 21-én megjelent a wormszi birodalmi gyűlésen, a császár is törvényen kívülre bélyegezte, és birodalmi

átok alá helyezte. Ez azt jelentette, hogy bárki, akivel találkozik, simán átadhatja a hatóságoknak, vagy akár azon nyomban meg is ölheti, bűncselekmény vádja nélkül. Onnantól kezdve tehát Luther is az osztályon kívüliekhez tartozott. Ezért kellett Wartburg várában bujkálnia a következő hónapok során, míg ismét elcsendesednek körülötte a hullámok – legalábbis ebben reménykedett pártfogója, Frigyes választófejedelem.

A reformációs oltár jobb szárnyán a bűnbocsánat ábrázolását látjuk. Johannes Bugenhagen, Luther barátja és a wittenbergi gyülekezetben utána következő lelkész, valamint Észak-Németország, Pomeránia és Dánia reformátora a szószékkel szemben térdel. A prédikátor az egész közösség és az Úr előtt térdel egy másik személlyel együtt, aki alázatosan lehajtja a fejét. Ez a jelenet valószínűleg az ember bűnvallomását akarja bemutatni, aki ezt mondja: „Isten, légy kegyelmes hozzám, bűnőshöz!” A lelkész ezután biztosíthatja őt Isten ígérteréről, miszerint Ő megbocsátja a bűnt, miként meg van írva: „Én, én vagyok az, aki eltörölöm mégis álnokságodat önmagamért, és vétkeidre többé nem emlékezem” (Ézs 43:25, ÚRK). De látható még másvalami is a festményen: Bugenhagen lelkész egy kulcsot tart a bűneiből megtérő bűnös feje fölött.

A középkorban ez a „kulcsok feletti hatalmat” szimbolizálta, amely Péternek adatott. Mt 16:19 alapján úgy hitték, hogy a kulcs a bűnbocsánatban való részesítést (a feloldozást) jelképezi, ily módon a mennyek országába való bemenetel feletti hatalmat, ami Péternek és a pápának adatott, és egyedül ők rendelkeztek ezzel a tekintéllyel.

De az új protestáns egyházon belül a pápának többé nem volt semmilyen tekintélye. Ahogy ebben az esetben is látjuk, az nyerheti el bűnei bocsánatát, aki bűnbánó szívvel könyörög megbocsátásért Istenhez. Ezzel ellentétesen a kép jobb oldalán feltűnik egy nemesember is. Az összevont szemöldöke és a haragos arckifejezése, az előkelő megjelenése és a sötét tekintete mind azt teszi nyilvánvalóvá, hogy nincs lelkiismeret-furdalása, és semmit nem jelent

neki a megbocsátás. Ezért is fordul el terpeszállásban az oltártól, eltávolodva a közösségtől. Ő biztos nem nyeri el a bűnbocsánatot, és vétkeinek terhe továbbra is súlyosan nehezedik a szívére.

A festő a színekkel is hangsúlyozta az eltérést. A sárgát Júdás színének tartották, az eretnokség és a bűn színének – Cranach ezért festette le az áruló tanítványt is sárga ruhában a középső képen. És most íme, a sötét, haragos tekintetű nemes is sárga alsóruhát visel, mert bűnterhe megmaradt. Ő nem élte át a megbocsátást követő örömet és felszabadultságot. Míg végül a gyülekezetet is elhagyta, ami pedig segíthetett volna neki az újrakezdésben.

Hogyan élte át Luther a megbocsátást?

A reformáció központi témája volt a bűnök és vétkek megbocsátásának kérdése. Ez a probléma vezette el Luther Mártont arra a sarkalatos felismerésre, ami elindította a reformációt, és évekkel később sem vesztett a jelentőségéből. Ám ha mi is átéljük, milyen felszabadító a tudat, hogy Jézus megbocsátotta a bűneinket, már nem képzeljük, hogy innentől kezdve szabad felhasználású biankónk van bűnös életmódunk folytatására. Erről beszél Pál apostol: „Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedelmesskedjete kívánságainak. Tagjaitokat se állítsátok a gonoszság fegyvereiként a bűn szolgálatába, hanem álljatok Isten szolgálatába, mint akik a halálból életre keltetek, és tagjaitok az igazság fegyvereiként szolgáljanak Istennek. Hiszen a bűn nem fog uralkodni rajtatok, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt éltek. Mit tegyünk tehát? Vétkezzünk, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt élünk? Szó sincs róla!” (Róm 6:12–15, ÚRK).

Luther jól tudta, hogy naponta meg kell küzdenünk a bűnnel. Még ha évek óta is együtt járunk Jézussal, itt és most senki sem állíthatja, hogy a bűn többé semmilyen hatással nincs az életére. És még ha évek óta Krisztussal is élünk közösségben, és hatása alatt állunk, sajnos az ördög még nem halt. De kérlek, meríts erőt János apostol szavaiból!

„Gyermekeim [híveim, kedveseim], ezt azért írom nektek, hogy ne vétkezzetek; ha pedig vétkezik valaki, van pártfogónk az Atyánál [aki közbenjár értünk]: az igaz Jézus Krisztus [az egyedüli, aki mindenben megfelel az Atya akaratának: szándékban, gondolatban és cselekedetben], mert Ő [ugyanaz a Jézus] engesztelő áldozat a mi bűneinkért [jóvátévő áldozatával visszatartja Isten haragját, ami máskülönben bennünket érne bűnös természetünk, világiasságunk és életmódunk miatt], de nemcsak a miénkért, hanem az egész világ bűnéért is. Abból tudjuk meg [mert napról napra megtapasztaljuk], hogy ismerjük Őt [megértjük és még mélyebben megismerkedünk vele], ha megtartjuk [tanításaira és engedelmisségére koncentrálna] az Ő parancsolatait [tanításait]. Aki azt mondja, hogy ismeri Őt [tanításaira és engedelmisségére koncentrálna], de nem tartja meg parancsolatait [tanításait], az hazug, és abban nincs meg az igazság [a mennyei szó]; aki pedig megtartja az Ő Igéjét, abban igazán teljessé lett [tetőzött és érettségre jutott] az Isten szeretete. Ebből tudjuk meg [biztosan], hogy őbenne vagyunk. Aki azt mondja, hogy őbenne marad [vagyis elfogadta Őt mint Istent és Megváltót], annak magának is úgy kell élnie [erkölcsi kötelessége], ahogyan Ő élt” (1Jn 2:1–6, ÚRK).

Luther számára lényegbe vágó volt, hogy mindenki megértse, mennyire fontos naponta kérni Isten megbocsátását. Saját tapasztalatból tudta, hogy akkor is, amikor az isteni engedelmisség és igazságosság színvonalához próbált közelíteni, folyamatosan hibázott, mindegy, hogy gyarló gyengeségből vagy berögzült bűnös szokásai folytán, de hibázott.

Ahogy hiszem, úgy legyen!

(Luthernek tulajdonított írás)

Természettől gonosz és gyenge voltam, így lehetetlen volt eleget tennem az Isten által kívánt igazságosság mércéjének.

Ha nem lenne okom hinni abban, hogy Krisztus kedvéért Isten megbocsátja a naponta elkövetett hibáimat, minden reményem elszállna.

Kétségbeestem. Viszont el is utasíthatom, hogy eszerint lépjek. Mert én nem követem Júdás példáját, és nem akasztom fel magam egy fára. Ehelyett átkarolom Krisztus nyakát, vagy a lábához borulok, ahogy a bűnös asszony tette. Még ha rosszabb is vagyok nála, de erősen magamhoz szorítom az Urat.

Akkor Ő így szól az Atyjához: „Nézd, mennyire kapaszkodik belém, engedjük át! Csakugyan igaz, hogy semmit nem tartott be, és megszegte az összes parancsolatodat! De Atyám, nézd, mennyire csüng rajtam! Én meghaltam érte. Hadd menjen át!”

Ahogy hiszem, úgy legyen!

Fájdalmas ráébredünk, hogy magunktól semmilyen érdemet nem szerezhetünk Isten előtt, de egy dolog mindig megmarad: a hit, hogy bízhatunk Jézusban. Mivel Ő meghalt, mi is igényt tarthatunk értünk hozott áldozatára. Semmi más nem számít a az Úr szemében, egyedül a hit (ez a Sola Fide-elv).

Luther Márton még évek múltán is, amikor már a XVI. századi reformáció egyik legbefolyásosabb vezetője volt, azt vallotta, hogy Isten szemében sem tudásának vagy tapasztalatának, sem a wormszi birodalmi gyűlésen tett bátor bizonyágtételének vagy az éveken át tartó egyetemi professzorságának nincs semmi jelentősége.

Hogyan élhetünk büntelenül?

Már megszoktuk, hogy a sikeres eredményeinkről beszéljünk, és arról, hogy miben vagyunk jók; néhanyan már tökélyre fejlesztették ezt a típusú csevegést, és ez így is van rendjén. Megint mások teljesítménye messze felülmúlja az átlagét. Minden esélyük megvan, hogy jól fizető állást töltsenek be, és ezzel minimalizálják az aggodalmakat az életükben. De bárcsak ilyen egyszerű lenne! Minden biztosítási kötvény ellenére sem garantálhatjuk pénzzel, hogy boldogan élünk, míg meg nem halunk, és egy biztosító sem kínál ehhez kötvényeket. Oké, de akkor mit tehetünk?

Ez ahhoz hasonlít, mint amikor megszeretünk valamit vagy valakit. A legtöbb, amit hitben tehe-

tünk, hogy bízunk. Jó adag bátorság kell ahhoz, hogy bevalljuk a bűnünket és amiket elszúrtunk. Inkább próbáljunk meg új irányt szabni a dolgainknak! Különösen jók vagyunk abban, ha mentségekkel és kegyes hazugságokkal kell előhozakodnunk. És természetesen mindig a másik a valódi bűnös, nem mi! Elképzelhetetlenül nehéz kimondani: „Igen, ez az én hibám, nem az övé!” Nincs „de, mert...” és nincs több „jó-jó, csakhogy...”

Ha lehetséges, inkább ne mondjuk, hogy igenis kárpótoljanak a sérelmeinkért. Ezt majdnem a legnehezebb megtenni, viszont Isten gyermekeként a legfelelősebb élmény egyike lehet.

Dávid király is ugyanezt élte át az ószövetségi időkben, amit aztán a 32. zsoltárban jegyzett föl. Megéri újra és újra elővenni a zsoltárt, mert mintha rólam szólna. „Megvallottam neked vétkeimet, bűnömet nem takargattam. Elhatároztam, hogy bevallom hűtlenségemet az Úrnak, és te megbocsátottad bűnömet, amit vétettem” (Zsolt 32:5, ÚRK). Végre szabad vagyok, és többé már semmi nem húz le! Innentől kezdve egy dolgom van: örülni! Az egész menny mindegyikünkkel örül és ünnepel, miután megtapasztaljuk az Úr szabadítását!

Örökségünk

A büntudat érzése valóságos dolog. Ezért is szükséges megértenünk a Jézusban való felszabadulás érzését. Természetes, hogy bűnösnek érzed magad. Erre a valódi bűnbánat és a töredelmes szív a megoldás. Ellen White is megerősíti, hogy Jézus magára vette bűneinket. „Isten Krisztusra, mint helyettesünkre és kezesünkre helyezte minden gonoszságunkat, bűnünket és igazságtalanságunkat. »A bűnösök közé számláltatott« (Ézs 53:12, Károli), hogy megválthasson bennünket a törvény ítéletétől, kárhozzátásától. Ádám minden leszármazottjának a bűne az Ő szívére nehezedett súlyos teherként... Most azonban mivel a bűn szörnyű terhét hordozta, nem tudta meglátni az Atya megbékülést sugárzó arcát. Annak az érzete, hogy az Atya megvonta tőle jelenlétét legnagyobb nyomorúságának ebben az órájában, olyan szomorúsággal és fájdalommal szúrta át a Megváltó szívét, amit senki emberfia nem érthet meg” (Ellen White: Jézus élete. 660–661. o.). Hatalmas lelki gyötrődése miatt már alig érezte fizikai fájdalmait. Ha a maga valóságában látjuk Jézus mennyei szentélyben végzett szolgálatát, segít ráébrednünk és felfedeznünk Krisztus mélységes szeretetét.

ÖSSZEGZÉSÜL

„Van szentély a mennyben, az igazi templom, amelyet az Úr és nem az ember épített. Ebben Krisztus szolgál értünk, a hívők rendelkezésére bocsátva engesztelő áldozatának jótéteményeit, amit egykor mindenkiért feláldozott a kereszten. Nagy főpapunkká lett beiktatva és mennybemenetelekor megkezdte közbenjárói szolgálatát. Engesztelő szolgálatának második, utolsó szakaszát a 2300 éves prófétai idő lejártakor, 1844-ben kezdte el. Ez a vizsgálati ítélet munkája, mely minden bűn végső elrendezésének része, melyet az ősi héber szentély megtisztítása jelképezett az engesztelés napján. A szentélyt a jelképes szolgálatban áldozati állat vérével tisztították meg, a mennyei dolgok Jézus vérének tökéletes áldozatával tisztulnak meg. A vizsgálati ítélet a mennyei lények előtt nyilvánvalóvá teszi, hogy kik haltak meg Krisztusban, és ezért benne méltók az első feltámadásra. Ez nyilvánvalóvá teszi azt is, hogy az élők közül kik maradtak meg Krisztusban, megtartván Isten parancsolatait és Jézus hitét, és ezért benne készek Isten örök országába való elragadtatásra. Isten igazságosságát igazolja ez az ítélet, megtartván azokat, akik Jézusban hisznek. Nyilvánvalóvá teszi, hogy akik hűségesek maradtak Istenhez, elnyerik az országot. Krisztus eme szolgálatának befejezése a második advent előtt az emberiség vizsgálatának lezárását jelzi.” (3Mózes 16. fejezet; 4Mózes 14:34; Ezékiel 4:6; Dániel 7:9–27; 8:13–14; 9:24–27; Zsidók 1:3; 2:16–17; 4:14–16; 8:1–5; 9:11–28; 10:19–22; Jelenések 8:3–5; 11:19; 14:6–7; 20:12; 14:12; 22:11–12)

KÖZÖSEN megbeszélendő kérdések:

(A vezetőknek: ha túl sok a kérdés a fennmaradt időhöz képest, válaszd ki azokat, amik a leginkább hasznosak a csoportodnak!)

Luther nagyon félt a pokoltól és Isten haragjától, és úgy érezte, hogy a szerzetesi élet segíthet neki az üdvösséget elnyerni.

1. Beszéljétek meg a pokoltól való félelem hatását az Istennel való kapcsolatokra!
2. Beszélgetsetek a következő bibliaszövegről! „Gyermekeim, senki meg ne tévesszen titeket: aki az igazságot cselekszi, az igaz, mint ahogyan Ő is igaz. Aki a bűnt cselekszi, az az ördögtől van, mert az ördög cselekszi a bűnt kezdettől fogva. Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerombolja. Aki az Istentől született, az nem cselekszik bűnt, mert az Ő magja van benne, és nem vétkezhet, mert az Istentől született.” (1Jn 3:7–9, ÚRK).

SZEMÉLYESEN átgondolandó kérdések:

Olvasd el 1Jn 3:6-ot! „Aki őbenne marad, az nem vétkezik: aki vétkezik, az nem látja és nem ismeri Őt” (ÚRK). Mit jelent ez a bibliavers számodra?

Isten NEKED szóló ígérete:

„Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta Őt a halálból, akkor üdvözülsz” (Róm 10:9, ÚRK).

Kereszttség

– egy új szövetség Jézussal

Ki vagy: egy senki vagy a Király gyermeke?

Mind meg akarjuk mutatni, hová tartozunk. Ha semmit nem tudsz felmutatni, úgy érzed, egy senki vagy. És ha nincs túl sok ismerősöd a közösségi oldalakon, valószínűleg úgy tekintenek rád, mint egy őskövületre. Aki tartozni akar valahová, gyakran nyomásnak van kitéve, mindegy, hogy bírja ezt vagy sem. Arról kell posztolnod, ami másoknak tetszik, mert így mindenki látja, mennyire menő vagy már. Mind tudjuk, hogy az erős halak az áramlással szemben úsznak, de a valóságban ez iszonyú kemény meló. Ha be akarsz kerülni valahová, a tömeggel együtt kell haladnod. Néha ez egyáltalán nem könnyíti meg, hogy nyíltan beszélj a hitedről Jézusban. Néhányan biztosan úgy vélik, ez az ő magánügyük, és nincs helye a nyilvános adatlapjukon. Arról is nagyon nehéz mesélni, hogy te szombatoként gyülekezetbe jársz. Ennek eredményeképpen csak döcögősen találod meg a helyed. Egyik oldalról már annyira szeretnél azokhoz a srácokhoz tartozni, de mindeközben meg ott van a gyülekezet is...

A festmény történelmi háttéré és értelmezése¹

A késő középkori Európában kereszttség által lehettél a társadalom tagja. Ha nem kereszteltek meg, nem voltak jogaid. Ezeknek az embereknek, mint a zsidóknak is, a városfalon kívüli telepeken kellett élniük. Itt folyt a kereskedelem is, és ez mások számára bosszantó volt, mert például az állatbőrök cserzése iszonyú bűzzel járt. De az volt a legszörnyűbb, hogy akiknek a városon kívül kellett tengődniük, nem volt polgárjoguk, és csak a városfalon belül kaphattak védelmet, kivételes esetekben. A törvényes polgárok közé tartoztál, ha már rögtön a születésed után megkereszteltek, és keresztény nevet kaptál a szentek kalendáriumából.

Úgy tartották, a kereszttség különleges védelmet biztosít az ördöggel szemben. Azonban ez sem tartott automatikusan örökké. Mert ha istenkáromlást követtél el, vagy eretnek ötletekkel álltál elő, akkor bizony kizártak az egyházból vagy kiközösítettek, és többé nem volt jogod arra, hogy szent földben hantoljanak el,

azaz a temetőben, közvetlenül a templom mellett. Ha nem oda temettek, akkor csak az örök kárhozatra számíthatnál. Ezért is működtetett az egyház nagyon erős hatalmi apparátust, amit gyakran működésbe is hozott. Például, ha bárki kritikával illette a pápák keresztényietlen magatartását, abba a veszélyes helyzetbe került, hogy megvádolták eretnekséggel, majd kizárták az egyház testvéri közösségéből és az örök életből is. Ezért is volt lényeges a keresztség és az egyház iránti engedelmesség.

A reformációs oltár bal szárnyán egy keresztség látható. Minden bizonnyal ez a wittenbergi templom egyik keresztségét ábrázolja, ahol Luther prédikált, és ahol a későbbiekben a reformációs oltárképet is felállították. Ismert személy keresztelt meg a gyermeket: ő Philipp Melanchthon, Luther legközelebbi barátja és munkatársa. Őt azonban nem szentelték fel pappá, csak a bibliai nyelvek professzora volt a wittenbergi egyetemen. Az a tény is, hogy pont ő keresztel, azt bizonyítja, mennyire lényeges volt Luther Mártonnak, hogy minden ember egyenlő legyen az Úr előtt. Balján maga a festő, Lucas Cranach tűnik fel, az egyik legvagyonosabb és legbefolyásosabb férfi egész Wittenbergben, és éppen egy kendőt tart, hogy megtörölje az újszülött babát. Melanchthon jobb oldalán pedig egy másik gyülekezeti tagot látunk, aki egy nyitott Bibliát tart a kezében. Azt gondolhatnád, hogy ő maga Luther, mint a „porosz birtokos Jörg”. Itt minden az egyházzal összefüggésben történik. Ezen a helyen található meg Isten Szava. És ez az Ige tölti meg jelentéssel a keresztséget. Mert végül is miféle felhatalmazással keresztelt Melanchthon, aki még csak lelkészként sem szolgált? Nos, nem egy gyülekezet hivatalos felhatalmazása által, amely így próbálta a hatalmát kinyilvánítani, hanem egyedül Isten tekintélye és a misszió által, amire elhívott minket, és amit a Szentírásról keresztül nekünk ajándékozott.

Ugyanakkor számos kérdés is felmerül ezzel kapcsolatban. Márk evangéliumában olvashatunk a keresztség szükségességéről: „Aki hisz, és megkeresztelkedik, üdvözülni...” (Mk 16:16/a, ÚRK). Vagyis

a Biblia kimondja, hogy a keresztséghez elengedhetetlen a hit megléte. Vajon Luther Márton másként látta ezt a kérdést?

Hogy értelmezte Luther a keresztséget?

A reformátor egy olyan önkéntes tagokból álló egyházzal álmodott, ahol mindnyájan átéltek, mit jelent az evangélium az életükre nézve. Tehát az egész közösségnek megtartott, szokásos istentiszteleti alkalmakon és az ezen felüli latin nyelvű prédikációkon túl, amik a művelt és iskolázott rétegeket célozták meg, egy „harmadik istentiszteletet” is javasolt, vagyis a dicsőítés harmadik liturgikus formáját. Az ötlete pedig egyfajta otthoni bibliatanulmányozó csoport létrehozása volt.

„Tehát mindazoknak, akik komolyan vágnak a keresztény életre, és az evangéliumot készek tettel és szóval megvallani, név szerint fel kellene iratkozniuk, és néhány háznál össze kellene gyülekezniük imádkozni, olvasni, megkeresztelkedni, valamint magukhoz venni a szentségeket, és más egyéb keresztény feladatokat elvégezni. Eszerint mindazokat, akinek a viselkedése nem keresztényhez méltó, könnyen fel lehetne ismerni, majd megdorgálni, megreformálni, elutasítani vagy kiközösíteni Krisztus Máté 17. fejezetében olvasható előírása alapján. Itt is megszabnák a keresztényeknek a már megszokott alamizsnaosztogatást, hogy készségesen adakozzanak a szegények között Szent Pál példáját követve (2Korinthus 9. fejezete alapján). Itt nem lenne szükség olyan sok előkelő éneklésre. Rövid és egyszerű szertartást követve megkeresztelkedhetnénk és magunkhoz vehetnénk a szentségeket, és mindent az Ige, az imádság és a szeretet érdekében tennénk. Lenne egy egyszerű katekizmusunk a Hiszekeggyel, a Tízparancsolattal és a Miatyánkkal. Egyszóval, ha valóban olyan nép lennénk, akik buzgón vágyakoznának keresztények lenni, hamar kialakulna a forma és a rend” (Kidd, B. J.: *Documents illustrative of the Continental Reformation*. Clarendon Press, Oxford, 1911, 193–202. o. Luther, M.: *Deutsche Messe und Ordnung des Gottesdienstes 1526*. Frankfurt am Main, 1854.

– Az idézet helye: <http://history.hanover.edu/texts/luthserv.html>).

Luther Márton tehát olyan egyházat szeretett volna, ahol minden egyén teljes szívből megéli a hitét és szolgálja felebarátait az egyházban és a társadalomban. Egy egyházat, amihez önszántad-ból tartozol, és hitvallás által önként csatlakozol. Ez csakugyan egy étellel teli közösség lett volna! De Luther álma soha nem valósult meg. Képtelen volt ezt az önként csatlakozó tagokra épülő egyházat létrehozni. Ezért az állam segítségére hagyatkozott az új evangélikus egyház felépítésekor. Ez többek között azzal járt, hogy minden újszülöttet megkereszteltek, közvetlenül a világra jötte után, így máris egyház-tag lett. Viszont mivel egy újszülött még képtelen a hitre, Luther azon a véleményen volt, hogy a keresztszülőknél meg kell ígérniük, hogy segíteni fogják a baba növekedését a keresztény hitben. És később, fiatalként, a konfirmáció szertartásakor a gyerek már megvallhatja, hogy ő Isten gyermeke.

De akkor hol van a választás szabadsága és a hitbéli személyes döntés mindebben?

A protestáns reformáció ezzel kapcsolatban kishitű maradt, és az államhatalomtól függött.

Hamarosan erős nyomást gyakoroltak az egyes tanításokat másként hívó keresztényekre, sőt még üldözték is őket más protestánsok. Soha ne feledkezzünk el a reformáció azon asszonyairól és férfairól, akik azt keresték, hogyan gyakorolhatnák a megértett keresztséget és a szabad akaratból választott egyháztagságot, és azokról, akik ezért az életükkel fizettek. Ez is a reformáció történetének egyik szele- te, csak mi gyakran megfeledezzünk róla.

Az anabaptista mozgalom példája

A protestáns mozgalomnak a szászországi Wittenberg mellett volt egy másik központja is Svájcban, amit Ulrich Zwingli vezetett Zürichben. Családos barátai a keresztség kérdésében és alapvető hitelveiknél mindenáron a bibliai modellt akarták követni, így megtagadták az engedelmességet az előírt csecsemőkeresztség megtartásakor. Egy nyilvános

vita után ők is több pártra szakadtak. Az egyik csapat Konrad Grebel, Felix Manz és Jörg Blaurock köré tömörült, illegalitásba vonult, és 1525. január 21-én megünnepelték az első hitvallomáson alapuló keresztséget. Ezzel előidézték a zürichi protestáns várostanács és a többi hivatalos szerv viharos felháborodását. Az úgynevezett anabaptisták nem csak a hívek keresztségét kívánták gyakorolni, hanem bibliai minta szerint fogták fel az egyházat, mint testvériséget, és a Szentírást is, amennyire tőlük telt, betű szerint próbálták értelmezni. Többek között vallásszabadságot követeltek, beleértve az egyház és az állam szétválasztását, és megpróbálkoztak a vagyonuk egymás közötti megosztásával, tartózkodtak az erőszaktól, szerettek volna elkülönülten élni a világtól és minden gonosszágtól. Kevesebb mint öt éven belül legyőzte az anabaptista mozgalmat a helyi és a birodalmi hatóság, valamint a többi protestáns és a római katolikus egyház heves üldözése. 1529-ben a speyeri országgyűlésen a protestáns fejedelmek a katolikus hercegekkel karöltve beleegyeztek a halálbüntetés végrehajtásába azok esetében, akik ragaszkodnak a hitvallás általi keresztséghez. A halálos ítélet kiszabásával Luther Márton is egyetértett, annak ellenére, hogy az anabaptisták csak Isten igaz követőiként akartak élni, mint a Király gyermekei.

Te már a Király gyermeke vagy?

„A keresztség által megvalljuk Jézus Krisztus halálába és feltámadásába vetett hitünket, és bizonyosságot teszünk arról, hogy meghaltunk a bűnnek, és új életben akarunk járni. Így elismerjük Krisztust Urunknak és Megváltónknak, népe leszünk, és Ő egyháza tagjaiként fogad be minket. A keresztség Krisztussal való szövetségünknek, bűneink bocsánatának és a Szentlélek elnyerésének jelképe. Vízben alámerítkezéssel történik. Feltétele a Jézusban való hit megvallása és a bűnbánat bizonyossága. A Szentírás tanulmányozása és tanításainak elfogadása után következik a keresztség.” (Mt 28:19–20; ApCsel 2:38; 16:30–33; 22:16; Róm 6:1–6; Gal 3:27; Kol 2:12–13) (A Hetednapi Adventista Egyház Generálkonferenciája:

A hetednapot ünneplő adventisták hitelvei. Silver Spring, 2013. Magyar nyelven is elérhető: <http://adventista.hu/kik-az-adventistak/hitelveink/>).

„Jézus így válaszolt: *Bizony, bizony mondom neked: ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát*” (Jn 3:3, ÚRK).

A keresztség egy külső, látható jele annak, hogy valaki elfogadta Jézust mint Üdvözítőt, ezáltal kinyilvánítja Krisztusba vetett új hitét, bízunk az Ő megbocsájtásában, és megkeresztelkedik. Bármit tettél eddig életed során, és mindaz, ami távol tartott Istentől, már a múlté. A Biblia szerint a keresztség pillanata alámerülés a hullámsírba, és feltámadás Krisztusban. Valóságosan meghalsz a régi bűnös énednek, és új életre támasz fel a Szentlélek ereje által. Egy teljesen új életet kezdesz el, Isten országa polgárának életét a Szentlélek segítségével, aki ezen túl benned lakozik, hogy átformáljon, felkészítsen a szolgálatra, és mint örökös tanácsadód veled maradjon. Most már azt kívánod, hogy bárcsak egész életedben az Üdvözítőhöz tartoznál!

A keresztség egy gyönyörű menyegzőhöz hasonlít, amikor megerősíted a szövetséget álmaid házastársával, mert hitednek vallomására megkeresztelkedsz az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében. A mindenség Királya megerősíti, hogy

immár gyermeke és örököse vagy. Ezt nehéz elképzelni, nem? De abban a pillanatban, hogy alámerülsz a vízben (a Biblia, ugye, hullámsírról beszél), utána egy új személy emelkedik ki és jön fel a vízből; már királyi gyermek vagy, és a világmindenség Ura áll mögötted, aki különlegesen gondot visel rólad és odafigyel rád, mert Ő soha nem hagy cserben! Minden ígéretét neked szánja, korlátozás nélkül. Mostantól tudhatod: Soha többé nem leszel egyedül! Többé nem kell félned! A Király a támaszod, mától kezdve mindörökké! Ez most egy esély az életre. Szóval miért nem ragadod meg a lehetőséget, és döntesz a keresztség mellett, hogy a Király gyermeke legyél?

Felhívás

Fáradt vagy? Levert? Elveszettnek érzed magad? Új életet szeretnél kapni Jézusban? Szívesen tanulmányoznád az Úr megmentő kegyelmét? Meg akarod banni a bűneidet? Hiszel Krisztusban?

Nem kell tökéletesnek lenned ahhoz, hogy befogadd Jézust az életedbe. Lényegtelen, ki mit gondol rólad. Ez a te nagy napod. Ha szeretnéd, hogy Krisztus személyes Urad és Megváltód legyen, kérlek, nyújtsd fel a kezed, mert szeretnék érted imádkozni!

ÖSSZEGRÖSÍTÉS

„A keresztség által megvalljuk Jézus Krisztus halálába és feltámadásába vetett hitünket, és bizonyosságot teszünk arról, hogy meghaltunk a bűnnek, és új életben akarunk járni. Így elismerjük Krisztust Urunknak és Megváltónknak, népe leszünk, és Ő egyháza tagjaiként fogad be minket. A keresztség Krisztussal való szövetségünknek, bűneink bocsánatának és a Szentlélek elnyerésének jelképe. Vízben alámerítkezéssel történik. Feltétele a Jézusban való hit megvallása és a bűnbánat bizonyossága. A Szentírás tanulmányozása és tanításainak elfogadása után következik a keresztség.” (Máté 28:19–20; Apostolok cselekedetei 2:38; 16:30–33; 22:16; Róma 6:1–6; Galata 3:27; Kolossé 2:12–13)

KÖZÖSEN megbeszélendő kérdések:

(A vezetőknek: ha túl sok a kérdés a fennmaradt időhöz képest, válaszd ki azokat, amik a leginkább hasznosak a csoportodnak!)

1. Mikor lettél Isten gyermeke, a keresztségkor vagy abban a pillanatban, hogy befogadtad az Úr Jézust az életedbe?
2. Olvassátok el és beszélgetsetek Jn 3:3 verséről!

Isten NEKED szóló ígérete:

„A reménység hitvallásához szilárdan ragaszkodjunk, mert hű az, aki ígéretet tett” (Zsid 10:23, ÚRK).

„Ne legyetek pénzsóvárok, érzétek be azzal, amitek van, mert Ő mondta: »Nem maradok el tőled, sem el nem hagylak téged«” (Zsid 13:5, ÚRK).

Krisztus visszatér, hogy üdvözítsen és megítéljen

Olyan izgalmas lehet a várakozás!

Emlékszel még, milyen volt hónapokat, de akár éveket is várni valakire, aki végül nagyon kedves lett a szívednek? Újra és újra csak ráterelődtek a gondolataid. Valószínűleg minden lehetőséget felhasználtál, hogy tartsd a kapcsolatot ezzel a személlyel. Amikor alkalom nyílt rá, üzentél neki, talán még képeket is küldtél. És ha nem volt túl költséges, annyit beszélte telefonon, amennyit csak tudtatok. De ezzel csak azt érted el, hogy egyre erősebben vágytál utána, különösen a boldog várakozás nőtt benned, hogy megint lássátok egymást. Biztos minden tőled telhetőt megtettél, hogy felkészülj a viszontlátás pillanatára, és hogy igazán különlegessé varázsold azt. Most nem garaszkodtál, és a legeslegszebb csokrot választottad ki néhány apró, figyelmes ajándék kíséretében. Persze csak olyasmit vettél, amiről sejtetted, hogy a másik igazán értékelni fogja. És miközben ott ücsörögtél a váróteremben, mindenki láthatta az izgatott arckifejezésedről, hogy valaki itt nagyon szerelmes!

A festmény történelmi háttérére és értelmezésére

A protestáns reformáció előtt álló világ tele volt félelemmel. Az élet bizonytalanná vált, a várható átlagéletkor pedig mindössze csupán 40 év volt. Sok gyermek még a felnőttkor elérése előtt meghalt. A pestisjárvány újra és újra kitört, és senki sem tudta, hogy miért. A pestist és a többi betegséget csak nagyon kevesen éltek túl. Ez termékeny talajt biztosított a babonáknak, és sokan kihasználták mások félelmét, hogy abból hasznot húzzanak. Mindezen felül még a háború is szedte a maga áldozatait. Szociális jóléti rendszerek pedig alig voltak, amelyek támogatást nyújthattak volna a személyes vészhelyzeteknél. A hagyományos világkép már nem jelentett biztonságot, miután a keresztény Bizánci Birodalom fővárosa, Konstantinápoly 1453-ban elesett az iszlám seregek előtt. Ráadásul Amerika 1492-es felfedezésével egy teljesen új világra bukkantak. Úgy tűnt, a világ darabokra hullik, és az élet is bizonytalanná vált. Attól kezdve, hogy Johannes Stöffler, a

híres német csillagász és matematikus a világ végét 1524. február 2-ára jósolta meg a csillagok különleges együttállására alapozva, sokan úgy hitték, hogy elközelgett az utolsó órájuk.

Mivel Augustinus (vagy Szent Ágoston), a befolyásos egyházatya azt tanította, hogy Isten országa már nyilvánvalóan kiabrázolódt az egyházban, a második eljövétel bibliai értelmezése alapjaiban változott meg. Többé már semmire nem várakozhattak örömmel, mivel a vég csupán Isten ítéletét tartogatta, és ez félelemmel töltötte el a szíveket. Így az élet minden területén megjelent a rettegés. Ilyen körülmények között már érthetjük, miért foglalkoztatta Luthert annyira a reformációt elindító alapvető kérdés: *Hogyan nyerhetem el Isten kegyelmét?* Vajon miért aggódott annyira amiatt, hogy Isten elfogadja-e vagy sem? Attól félt, hogy a Mindenható majd elutasítja a végső ítéletkor. Tehát az a kérdésünk, hogy Luther Márton vajon hogyan értelmezte Jézus második eljövetelét, szorosan kapcsolódik a protestáns reformáció központi üzenetéhez.

A reformációs oltár is ábrázolja az utolsó ítéletet. A predella hátoldalán található az a kép, amin halvány, sárgásszürke színekkel megfestve látjuk az emberek két csoportját, ahogy Jézus visszajövele találja őket (Mt 25:31–46). Bal oldalon a megmentettek állnak. Már nyakig elmerültek a vízben, de ők a felemelt kígyóra, és ezáltal Jézus Krisztusra tekintenek, így ők megmenekülnek. Jobb felől az elveszettek láthatók, akik még mindig vidámnak, energikusnak és elfoglaltnak tűnnek. Rengeteg mindent csinálnak, de minden elfoglaltságuk értelmetlen és céltalan. És ha alaposabban szemügyre veszed őket, szinte hallhatod az utolsó kiáltásukat is. Elvesztek. Mintha magát a festőt is felzaklatta volna a jelenet. Ezért is hiányoznak a ragyogó színek és a kontrasztok. És Luther kortársai sem igazán értékelték az ábrázolt jelenetet, mert az saját félelmeik elevenjére tapintott. *Hogyan lehetsz biztos abban valaha is, hogy a megváltottak között leszel?*

Közelebbről is megvizsgálva láthatóvá válik, hogy írások és dátumok fedik a reformációs oltárnak

ezt az elemét, és sokkal több van belőlük a bal, mint a jobb oldalon. Ugyanis az egyetem teológiaszakos hallgatói 1555 táján, a záróvizsgájuk után így örökítették meg magukat. Akik sikeresen átmentek, azok a megváltottak közé számláltattak, és a nevüket fölírták a bal oldalra. De akik megbuktak, azok csak az elveszettekhez írhatták oda a nevüket, akiknek most szembe kellett nézniük a végítélettel. Jóllehet megmosolyogjuk ezt a szokást, mégis ez hűen dokumentálja, hogy Luther Márton kortársai, sőt az őket követő nemzedékek még kevésbé voltak képesek átadni a gyerekeiknek a reformátor felszabadító értelmezését Krisztus második eljöveteléről.

Luther Márton örömmel várta a második eljövetelt

Luther élete vége felé közeledve arról számolt be, hogy fiatalemberként milyen iszonyatosan félt az ítélet napjától. Erre tanították a szülei, és nagy általánosságban a legtöbb ember is így érzett ezzel kapcsolatban. Ezért szorongott később szerzetesként is emiatt, és ezért próbált olyan keményen büntelenül élni, hogy ne utasítsák el az ítéletkor, és ne küldjék a pokolra, vagy ne kelljen hosszú ideig szenvednie a purgatóriumban. Úgy tűnik, mikor megértette, hogy az Úr egyedül kegyelemből tartja meg, ez a döntő élménye a második eljövetelről is új látásmódot alakított ki benne. Számos alkalommal beszélt Krisztus visszatéréséről, különösen karácsonyi igehirdetéseiben, ám már nyoma sem volt korábbi félelmének. Ellenkezőleg, aki csak elolvassa a prédikációit, mind azt a mélységes örömet érzi ki belőlük, amivel a reformátor a világtörténelem legnagyobb napjára várakozott. Ezért is imádkozott így Luther: „*Jöjj, ó, kedves utolsó nap!*” Többé már nem csendül ki rettegés a szavaiból, hisz *kedves* napként jellemezte ezt az utolsó napot! Már nem kell félnie attól, ami kedvessé vált a számára.

Erről prédikált tehát... újra meg újra.

Hogy jutott Luther Mártonra a meggyőződésre?

Két esemény játszott ebben jelentős szerepet. Először is, ott volt a római egyházzal, különösen a pápával folytatott vitája. Luthert eretneknek nyilvánították, politikai szinten pedig egy egyre növekvő szövetség formálódott a reformációs országokkal szemben.

1523. július 1-jén Johann Escht és Heinrich Voest, két antwerpeni belga, Ágoston-rendi szerzetest máglyán égettek meg Brüsszelben a reformációs tanok prédikálása miatt. A reformációt mindenütt ellenség vette körül, akik semmit nem kívántak jobban, mint a mozgalomban érintettek halálát. Luther csak azzal tudta magyarázni a történeteket, hogy ez már az Antikrisztus nagy hatalma, aminek röviddel Jézus eljövetele előtt kell felbukkannia. Ráadásul hozzájárult ehhez még az a tény is, hogy abban a korban élt, amikor az iszlám Ottomán Birodalom már évtizedek óta fenyegette Közép-Európát és így az egész keresztény világot. 1529 őszére Szulejmán seregei már Bécset, ezt a nagy jelentőségű fővárost ostromolták. Félelem és terror uralkodott el Európán. Egyedül egy nagy, egyesített hadsereg összehívásával voltak képesek elhárítani a veszélyt (holott máskülönben ezek az országok többnyire csak egymást marták), amiben az is a segítségükre volt, hogy a török csapatok inkább hazavonultak a közelgő tél elől.

Luther mindkét területen annyira fontos jelnek tartotta a fejleményeket, hogy úgy hitte, ezek már a világtörténelem utolsó eseményei, és Jézus hamarosan visszajön. Ez bátorsággal töltötte el, hogy megvédje a reformációt, és boldogan várakozzon a napra, amikor minden nyomorúság megszűnik.

Nem engedett a kísértésnek, és nem nevezett meg konkrét időpontot vagy egy olyan utolsó eseményt, ami Krisztus küszöbön álló jövetelét jelezné. Viszont Wittenbergtől, Luther otthonától csupán néhány kilométerre, Lochau városában egyik munkatársa, Michael Stifel számításokat végzett, így szerinte a világ vége 1533. október 19-én reggel 8 órakor fog bekövetkezni. Ezzel sokakat pánikba ejtett, és le is kellett tartóztatni. De Luther szót emelt az érdeké-

ben. Azt jegyezte föl erről, hogy Stifel számítása csak „apró kísértést” (*kleines Anfechtlein*) jelentett neki, és hogy ő maga inkább józanul vár továbbra is Jézusra, és nem esik túlzásba a várakozással.

Persze természetesen ő is szeretne volna tudni, hogy mikor jön vissza Krisztus. Idős korában a reformátor is megpróbálta meghatározni, mikor fejeződik be a világtörténelem. A korai judaizmusból származó elgondolást alkalmazta, miszerint a föld történelmét a teremtés hetének mintájára 7000 évesnek kell tekinteni. Kiterjedt történeti számításokat végzett, amit aztán *Supputatio annorum mundi* [A világekronológia összegzése] címmel jelentetett meg. Számításait így összegezhethetjük: Jézus Krisztus hamarosan visszatér! És lehetőleg még az én életemben. Hogy mennyire sokat jelentett neki ez a gondolat, azt az is bizonyítja, hogy 1546-ban, halála évében másodjára is kiadta írását. Mikor megkérdezték, miért fektetett ennyi időt és energiát a Megváltó visszatérésének tanulmányozásába, latinul ennyit válaszolt: „*per otium*”, amit annyit jelent: hát mert „ez a hobbim”!

Hogy lehetne az én hobbim is a második eljövétel örömteli váradalma?

Tetszik nekem a reformátor hozzáállása: *a hobbim, hogy Jézus visszajöveteléről gondolkozzam, és hogy örömmel várjam az új földet*. Nincs mindig idő a hobbidra, mert a munka és az oktatás nagyobb jelentőséggel bír. És ez így van jól. De ha bármikor van egy kis idő, boldogan töltöd azzal, amit annyira élvezel. Sokan ilyenkor valamilyen hasonló érdeklődési körű klubhoz csatlakoznak. Mások azon dolgoznak, hogy amennyire csak tőlük telik, kitanulják a hobbijukat, és egyre inkább fejlődjenek benne. Elképesztő, ahogy néhányan a hobbijuk szaktekintélyévé válnak!

Számukra ez olyan, mint mikor szerelmesek vagyunk. Amilyen gyakran csak időnk és körülményeink engedik, arra a különleges személyre gondolunk. Hirtelen mindent másként látunk a világon. Ami eddig nehéz volt, most könnyűvé válik, mert

egészen új motivációnk lesz, ami korábban nem volt. Az élet annyira másnak látszik. Valószínűleg így volt ezzel Luther is a második eljövettel kapcsolatban. Minél idősebb lett, annál nagyobb örömmel vágyakozott „a kedves utolsó nap” után. De neked nem kell megvárnod, míg megöregszel, kezd el már ma, mert a várakozás olyan izgalmas lehet!

Felhívás

A Megváltó hamarosan visszajön. Az események mind erről árulkodnak. Az emberek békére vágyanak. Túláradóan boldogok vagyunk a második advent valósága miatt. Én is szeretnék ott lenni azok között, akik találkozni fognak az Úrral a levegőben! Te is szeretnél a megváltottak egyike lenni?

ÖSSZEZÉSÜL

„Jézus Krisztus második eljövele az egyház áldott reménysége, az evangélium csúcspontja. A Megváltó eljövele szó szerinti, személyes, látható és világszéles lesz. Amikor visszatér, feltámadnak a halott igazak, és az élő igazakkal együtt megdicsőülnek és mennybe ragadtatnak, a nem igazak azonban meghalnak. A próféciai sorozatnak majdnem teljes beteljesedése a világ jelenlegi állapotával együtt jelzi, hogy Krisztus eljövele közel van. Ennek az eseménynek az idejét Isten nem jelentette ki, ezért int bennünket, hogy mindenkor legyünk készen.” (Máté 24. fejezet; Márk 13. fejezet; Lukács 21. fejezet; János 14:1–3; Apostolok cselekedetei 1:9–11; 1Korinthus 15:51–54; 1Thesszalónika 4:13–18; 5:1–6; 2Thesszalónika 1:7–10; 2:8; 2Timótheus 3:1–5; Titusz 2:13; Zsidók 9:28; Jelenések 1:7; 14:14–20; 19:11–21)

KÖZÖSEN megbeszélendő kérdések:

(A vezetőknek: ha túl sok a kérdés a fennmaradt időhöz képest, válaszod ki azokat, amik a leginkább hasznosak a csoportodnak!)

1. Luther egyik legnagyobb féelme az volt, hogy vajon valaha is biztosak lehetünk-e abban, hogy a megváltottak között leszünk Jézus visszajövelekor. Te szoktál emiatt aggódni?
2. Luthernek a reformációt védelmező bátorsága részben abból a hitéből fakadt, hogy a világ vége közel van, és Krisztus hamarosan visszatér.
3. Te mennyire érzel sürgető készletést arra, hogy megvédd a hitedet?